

Raphaëlis Regij in primū metamorphoseos Ouidij librū enarrationes.

In noua fert animus. Consueuerunt herotici poete in principijs statim operū suoz pponere primū quib' de rebus sint in toto opere tractaturi. deinde inuocare: tertio loco narrare. Quāq' greci fere ppositionē cum inuocatione cōiungāt. Eam p̄suetudinē Ouidius dicit quoz in hui' operis initio seruat. Nam et breuissime ea de q' bus est scriptur' proponit. et deos ut sibi adesse uelint rogat: et narrationē ab ipso mūdī primordio orditur. In noua. Est inquit mihi anim' describendū mutatio nes corporum in nouas figuras. Hac aut' p̄positione: que summā eorum continet q' in toto ope tractantur: et dociles et attentī lectores efficiūtur. Fert animus: cupit Nam ferre inter alia significata est etiā cupere. Mutatas formas hoc est corpora in nouas formas figuratq' mutata. Est em̄ bypallage poetis frequētissima. Nam

P. Ouidij nasonis metamorphoseos lib. i.

In noua fert animus/mutatas dice re formas

Corpora, dij ceptis (nam vos mutastis et illas)

Aspirate meis, primaq' ab origine mundi Ad mea perpetuū deducite tempora carmen.

corpora in nouas formas rectius mutari dicuntur q' contra. Eleganter aut' operis inscriptionez ex presit poeta. nam metamorphosis transformatio ac forme mutatio interpretatur. Nam meta est trans et morphosis formatio. Ad ab re aut mihi uideoz esse factur': si ineptis cuiusdā iohannis Calphurnij grāmaticuloz arrogātissimi cauillationib' nuper in has enarrationes meas sub noie cuiusdā stolidi pedagogi editis obiter occurrere cepero: idq' breuiter: quo et legētes dūtaxat admo neantur. nos in appologia et reclamatione nostra quecūq' ab isto obiecta fuerit: uana fallaqz oī suros: et ad susceptā expositionez citius reuertamur. Insultus igit' iste: q' se antea calpurnij nunc calpurnium uocare cepit: cū a patre decepto ridicule scalfornia fuerit nūcupatus. reprehēdit qd' in prima harū cōmentationū editio: quā pleriq' in locis corūpendaz sua malignitate curauit: ubi in scōa h legisset cōuerso scriptū est. qd' nūq' neq' apd' Lice. neq' apd' Quin. inueniri ait: quib' illo frequēter dialectici utant'. Atq' hec qdem prime cauillationis est summa. Perinde atq' si nō hū nisi quo Cicero Fabiusq' vsi sunt grāmaticē latineq' dici possit: aut quisq' dialecticus ex Aristotelis inīa esse queat nisi qui grāmaticē loquat': aut ego in enarrandis poetarū operibus orato res et nō grāmaticos mihi pposuerim imitandos. Due quidē he dictioes et atq' cōuerso et latine sunt et nulla cōpositiois rōne copulari utant': cum econtrario etiā oratores nedum grāmaticos poetarūq' enarratores: q' infimo et q' uulgarissimo orationis gūe versant' passim ufos esse uideamus. Quō si in meo de laudib' eloquētie panegyrico aliane oratione isto locutionis gūe vsus es sem: merito fortassis rephēndi potuissē. q' uerba minus oratoria affectassem. In enarrationib' uero poetici ep̄is hoc est in infimo gūe orationis cū et grāmaticē et latine locutus sim: q' recte me nebuloso iste rephēnderit doctorū sit iudiciū: s' de istius teptijs fedissimisq' errorib' reliqua in apo logiā nostrā differātur. ne sepi' ceptā expositionē interrūpere cogamur. **Dij ceptis:** deos inuocat qui earū mutationū auctores fuerūt: ut sibi ita fauere uelint: ut q' a principio mūdī vsq' ad sua tē pora facte sunt mutationes perpetuo carmine cōplecti possit. Nam vos mutastis et illas. Parens tbeles est cām inuocatiois ptinens. Cum em̄ dū hmoi' mutationū fuerint auctores: facile eas me morie scribētis suppeditare pnt. Est aut' ordo. Nam et uos mutastis illas ac si diceret uos et non alij fultis auctores hmoi' transformationū. Est em̄ empha sis qua plura inuūtur q' exprīmanē. Minime uero imperitorū quorundā expositio est admittenda putantiū deos in uarias figuras esse mutatos in poeta signari. Eoz sic eē ordinandum: nam uos mutastis uos et illas quo qdem modo sensus ex elegātī infulsus efficere ē. Periret enim illa empha sis pulchra q' per illā et copu lam apte demonstrat. S' hmoi' acuti sensus ab istis scalfornijs stolidis ingenioz carentib' non p cipiant. Lausam em̄ assignat poeta q' merito se deos inuocasse ostendit cū ipsi et nō alij earū trās mutationū quas pposuit se esse expositurū: fuerint auctores. Hac aut' eleganti expositio de oēs nō deozū solum s' aliarū quoq' rerū trās mutationes cōprehendūtur. Et. etiam. Aspirate. Spiritū ac fauozes imittite. Est aut' a uentis sumpra trāslatio: q' dum nauis uela implet aspirare. pprie dicitur. Arg. Aspirat pūmo fortuna labori. **Primaq' ab origine mūdī:** a prima mūdī creatioe et con stitutione. Sic aut' a prima origine accipiendū est: nō q' secūda fuerit: s' a prima originis pre: ut dicimus in prima platea: in prima pre platee. Nam a chaos sumit exordij qd' in quattuor ait fuis se transformatu' elemēta. Platonē uero ac stoicos seqtur qui sentiunt mundi initium habuisse: a

ferre fert pati diu ferre

metamorphosis

perimatio i queda

Aspirare

Mundus

Liber

deozq; gentium fuisse. qđ Arist. negat. Mūdu autē est vt ait Possidonius in meteoris. qđ constae ex celo ⁊ terra ⁊ terrenis: celestibusq; naturis. Siue qui pstat ex dijs ⁊ hoibus isq; rebus qđ horū gratia condite sunt. Ab ornatu vero tam latini mundū qđ greci kosmon appellarunt: vt Plī. ait. **Ad mea, vsq; ad mea rpa.** Illa em̄ ppositio vsq; cum facile subintelligat: eleganter in soluta qđ oratione nō solum in carmine solet ptermitti. **Deducite producte, ptabite, proprie autē: vt inquit Fabius. deduci carmina dicunt cum scribuntur.** Perpetuū continuū sic vt nulla transmutatio ptermittatur: alteraq; alteri cōcine apteq; cōnectat. Id qđ facile a dijs ipetrauit poeta, ita nāq; fabulaz fabule annectit: vt vna ex alia nasci videat: tamer si quidā nō min⁹ insulsus qđ temerarius quarūdā ineptiarū interpositione ea in multis exēplaribus sepere conat⁹ sit: que deozū benignitate tam eleganter fuerant copulata. id vero flagicium quo totū opus inq̄nabat: in primis curauit tollēdi. **Ante mare ⁊ terras.** Nec est narratio: quā a p̄ma mundi origine poeta repetit vt describat primā oīm mutationē. naz ex Hesiodi snia. quē potissimū hoc loco sequit̄ **Quidi**

Alqs

Chaos in quatuor elemēta

Celum

Chaos a chano id est hō

Titan

Phebe

Ante mare ⁊ terras, et, quod tegit omnia, celum

Unus erat toto nature vultus in orbes

Quem dicere cabos, rudis, indigestaq; moles,

Nec quicq; nisi pondus iners, congestaq; eodē

Non bene iunctaz discordia semina rerum;

Nullus adhuc mundo prebebat lumina titan,

Nec noua crescendo reparabat cornua phebe,

Nec circumfuso pendebat in aere tellus,

Ponderibus librata suis, nec brachia longo

hoc est. quandā rerū oīm sine vlla forma p̄fusionē: qđ materia p̄ma a phisicis vocat: ex qđ primū elemēta q̄ttuor ac totū mūdū eē effectū ait: cū antea nihil foret distinctū: s; oia ita eēnt p̄fusaz neq; terra ab aere: neq; aer ab aq;: neq; aq; ab ethere sepate eēnt. primū itaq; describit Quid. Chaos ipm. deinde narrat quēadmodū in q̄ttuor elemēta etherē. aerē. aquā. terrā fuit cōmutatū. sicq; di secretū: vt ether summū locū p̄ leuitatē apprehēderit. primū aer. aq; tertiuū. t̄mū terra p̄ grauitatē detrusa fuerit. **Et qđ tegit oia celū.** hoc est aū mūdi p̄stitutionē. nā mūd⁹ vt inqđ Plin. alio noie celū dī. oia p̄tines. extra qđ nihil prius eē pot. s; celū. p̄prie est extrema circūferētia in qđ di uinū oē fixum ac locatū est. celū aūt dictū est: vt ⁊ Varro ⁊ Plī. scribūt. qđ varijs siderib⁹ sit celatū De mūdi aūt origine varie sunt p̄ticeoz op̄m̄iones. s; Quid⁹ **vt dixi Hesiodū** seq̄tur. qđ in theoz gonia chaos describit: ex eoq; oia fluxisse asserit. quā qđē op̄imōnē secut⁹ est etiā Euripides Anaxagore phisic⁹ discipul⁹: vt scribit Diodor⁹. in menalippo nāq; tragedia celū ⁊ terrā oīz mixta fuisse ait: ex hisq; sepatis singula eē gna. arbores. volucres. feras ac mortaliū oē gen⁹. **Unus vult⁹.** aspect⁹ vnus nulla penit⁹ varietate distinct⁹. **Quē dicere chaos.** Si eēt soluta oratio qđ etiā cele ganter diceret. q̄le est illd Salustianū. **Est loc⁹ in carcere qđ tullianū appellat.** Chaos aūt. apo tu chein. hoc ē ab hīādo venit: vt scribit Ser. Pom. qđ ex snia hesiodi ait chaos eē p̄fusaz quandā ab initio vnitatē hiantē patentēq; in pfundū ex eo qđ greci chemin nos hīare dicim⁹. **Un ianus** vetera et aspiratōe fuit noiat⁹ eo qđ fuerit oīm p̄mus: cui primo supplicabāt veluti parētī. a quo reruz oīm factū putabāt intrū. est aūt fere indeclinabile chaos. tamer si a nrō greco chano interdū isiat nrūs latin⁹: vt norat P̄nc. vñ Qui. in. xiiij. ait. **Et noctē noctisq; deos hereboq; chaos conuocat.** Al chao xō oīm rerū p̄ncipio inchoare peruari videt. **Rudis indigestaq; moles.** hoc est. im polita idistinctaq; magnitudo ⁊ massa. **Nisi pōd⁹ iners.** pigrū ⁊ immobile oīq; arte carēs. **Lōgestaq; eodē** h est. semina ⁊ p̄mordia rerū male iunctarū inter se dissidētia in eundē locū p̄ducta ⁊ cōgregata. **Null⁹ adhuc mūdo.** q̄le eēt illud p̄mū chaos aptius ijs declarat: qđ mūd⁹ postea fuit distinctus nā neq; sol inqđ vllus erat qđ lumen funderet neq; vlla luna: qđ mō cresceret mō decresceret. nulla terra. nullū mare. null⁹ aer videbat. s; oīā vñū chaos erat. **Null⁹ titan null⁹ sol.** nā titan qđ ⁊ titan⁹ dī frater fuit saturni. **Un sol** originē titā fuit appellatur. quēadmodū luna titanis vocat. **Diodor⁹** hō scribit celū ex plib⁹ vrozib⁹ suscepisse filios q̄uz ⁊ q̄raginta. hōz decē ⁊ septē ex Tī tea ortos pro noie singulos. **Lōi aūt oēs a nrē appellasse titanaz.** **Houa phebe.** p luna. singul. eī q̄busq; mētib⁹ noua lūa renouari videt. vt ar phebe⁹ p sole: ita phebe p luna pōit. **Reparabat.** renouabat instaurabat. **Cornua xō** lune ascribunt ex aspectu. illa nāq; hīe videt p̄mis dieb⁹ qđ a col tu solis digressa aspiciē p̄p qđ ab egyptijs lune quā isidē vocāt: bos sacrificat. **Nec circumfuso pē** **debat in aere tell⁹.** h est. nec terra suis ac p̄p̄is pōderib⁹ sustentata in aere suspēsa erat. quēā dī modū nūc esse videt. nā terra idcirco mundi centrū esse dī: qđ in medio oīm elemētoz eē sita. **So**

Narr
Inscrip
origie p
maoj.
facies h
muta d
chaos m
oz elenta

la aut elementoy immobilis pmasit. Ponderib' librata suis: hoc est. sua gravitate sustentata sic
 ut nulla ex parte sursum versus trudi possit. sed in imo sp' sidat. Nec brachia longo. hoc est. nec vl
 lus oceanus mediterranea maria effecerat: q' oceanus brachia esse vident. Porregerat. extenderat
 Longo marginē. longa extremitate terraz. nā margo vniuscuiusq' rei dicit' extremitas. est autez
 incerti generis nomen. Amphitrite. sic est legendū: non amphitrites vt qdam asserentes. p' Me-

Margo
 Amphitri
 te.

Margine terrarum porregerat amphitrite:

Quaq' erat z tellus, illic z pontus z ether,

Sic erat instabilis tellus, immabilis vnda,

Lucis egens aer, nulli sua forma manebat,

Obstabat qz alijs aliud: quia corpore in vno

Frigida pugnabant calidis, humentia siccis,

Mollia cū duris, sine pōdere habentia pōdus.

Hanc deus h' melior' litem natura diremit:

Nam, cęlo terras, z terris abscedit vndas,

Et liquidū spisso secreuit ab aere celum.

Que postq' euoluit, cęcoq' exemit aceruo,

Dissociata locis, concordī pace ligauit,

Ignea conuicti vis et sine pondere cęli

ptuno ponti. nam amphitrite ocea
 ni fuisse filia dicitur. q' cum perpetuā
 vouisset virginitatē Neptunū q'
 ipsi' maritus eē cupiebat: asper
 nata ad Atlantē confugit. Mis
 sus aut' delphin ei Neptunū ne
 ptias persuasit. Laudian' de p
 serpine raptu. etiā Meresia glau
 co Neptunū gremio cōplectitur
 amphitrite. Pontē aut' p oceanō
 vniuersam terrā circūeunt. An
 de, z apo tu amphitribin. hoc est.
 a circūterendo: q' terram vndiqz
 terat acclāinet: nomen sumptis
 se videtur. neqz audiendū, sunt q'
 dam inepti purantes apo tu am
 phitribin. hoc est. a circūterendo:
 quod mare circūz se nauigantes
 pereūdi terrore insequatur. Sic
 erat instabilis tellus. mobilis. si
 gnificat autē nulli elementoy in
 illo chao p'p'iam fuisse naturaz.
 Nulli sua forma manebat. hoc ē.
 nullū elementoy p'p'iam habe
 bat figuram atqz naturā. Obsta
 batqz alijs aliud. hoc est. inter se
 elementa pugnabant. quia cons

trarie qualitates in eodem erant subiecto. qd nūc fieri nō pōt: vt in eodē cōtraria simul existant.
 neqz em idem simul calidū z frigidū. aut molle z durum. aut graue z leue esse pōt. Hāc de' nar
 rat quēadmodū chaos illud qd hactenus descripsit. in quattuor elementa fuit transmutatū. itaqz
 distinctum: vt ether oim leuissimū supremū occupauerit locū. Proximus aeri cesserit. aqua z ter
 ra propter gravitatē in imo resederint. Deus aut' ex stoicoz snia. vt eoz interpretatione vraz. qui
 Diogenem Laertiu verterūt/est ajal imortale rationale perfectum siue intellectuale beatū a ma
 lo omni remotissimū. providentia sua mundū z q' sunt in mūdo disponēs oīa. non tū inesse illi hu
 mane forme lineamēta aiunt. Leterū esse qdem opificē immēsi hui' op'is sicuti z patrē oim. Apu
 teius quoqz de deo vetus inq' opinio est: q' in cogitatioe oim hoim penit' insedit. deū: v'ignis nō
 habere: auctorem deūz esse salutē z p'feuerantiā earū quas effecerit rerū. neqz vlla res est tam p
 stantibus v'itib': que viduata dei auxilio: sui natura cōtenta sit. Hanc opinionē vates securi pro
 fiteri ausi sunt: oīa iouis esse plena. Et melior' natura. meliorē naturā deum vocat: q' mens z cau
 sa a Platone appellat'. nā plato quoqz vt diogenes Laertius ait duo rerū p'cipia posuit Deū et
 materiā quā informē z infinitā esse ait. eāqz in q' tuoz elemēta. ignē. aerē. aquā. terras a deo siue
 mente fuisse cōuersam asserit. Hōc idē z stoici senserūt: q' vñ esse deū aiūt: ipm qz vt Seneca scri
 bit z naturā z mentē z fatū z Jovē multiqz alijs noib' appellatū ex informi materiā primū q' tu
 oz elemēta genuisse. nihil aut' aliud est natura vt idē Seneca ait q' de' z diuina qdā rō toti mūdo
 z partib' eius inserta. Diremit. dissoluit. p'p'ie aut' dirimi dñr lites z plia cū dissoluūtur atqz tol
 lunt. Ab aere spisso. crasso in quo z nubes gnant z pluue. liquidū aut' celū. p' ethere posuit. nam
 ether z purissim' est z ab oī p'urbatioe alienus. Liquidū. purū. clarū. limpidū. ab oim corruptioe
 remotū. Secreuit. sepauit atqz distinxit. Que postq' euoluit. postea q' inq' de' q' tuoz elemēta ex
 plicuit: ac ex illo aceruo: qd chaos dicit' eduxit. Quis locis distincta forē: quadā tñ p'cordia ea co
 pulauit. nā vt aiūt phisici: elemēta primis q' tuoz qualitatib' prim inter se cōueniūt. prim a se in
 vicem dissidēt. ignis em cū sit calid' z sic' aeri qdē. caliditate copulat'. ab eodē vero siccitate qua
 terre silis est separāf. Aer cū humid' sit z calid' humiditate aque rñder. caliditate repugnat. nā
 aqua humida est z frigida. z frigiditate qdē sibi terrā conciliat: hūiditate vero eandē a se alienat
 nā terra frigida est z sicca. ita hac pace tā p'cordi elemēta inter se vident' fuisse copulata. Ignea
 vis. periph'asis est etheris atqz ignis qui supremum propter leuitatem sibi locum vendicauit.

Deus

Natura

Liber

Elemētus

Summa arce, excelsa & alta, namq; arces in eminentioribus vrbū, locis edificari solent. Legit elegit. Proxim⁹ est aer illi. Aer inq; & leuitate & loco prime ad ignē etheremq; accedit. nam aer si terre aqueve cōparetur leuis est. si etheri grauis. Densior his tellus hoc est crassior & grauior. Elementaq; grandia traxit. hoc est ptes magnas & grauioras ex illo acerio secū traxit. pprie autem illo xbo traxit vsus est poeta. nam vt quadā naturali oīa grauiā & ponderosa deorsus trahū

^{apparuit} ^{alta} ^{de:} ^{fac}
Emitcunt, summāq; locū sibi legit in arce,

^{gramior} ^{terra} ^{partes grauioras} ^{deorsum rapuit}
Proximus est aer illi, leuitate locoq;

^{defendit ad firmam} ^{ab graui⁹} ^{aqueis}
Densior his tellus, elementaq; grandia traxit,

^{est} ^{circūfluus} ^{humor}
Et pressa est grauitate sui, circūfluus humor

^{pprie} ^{q; d; ignoro}
Ultima possedit, solidūq; coercuit orbem.

^{uolem} ^{distinxit} ^{sectasq;} ^{partes} ^{diduxit}
Sic vbi dispositam (quisquis fuit ille deorum)

^{ab origine} ^{ipsam} ^{q; rotunda} ^{vndiq;}
Congerem secuit, sectaq; in membra redegit,

^{esset} ^{figuram} ^{globi}
Principio terraz, ne non equalis ab omni

^{partem} ^{maria} ^{uicē} ^{distinxit} ^{partibus} ^{deorsus} ^{inflari}
Parte foret, magni speciei glomeravit in orbis.

^{uoluit} ^{vndiq; circūdate} ^{fluere} ^{orbem}
Luz freta diffudit, rapidisq; tumescere ventis

^{aduenit} ^{maximas} ^{paludes} ^{maxim⁹} ^{substantias}
Iussit, & ambitū circūdate littora terre,

^{no vult} ^{fontē} ^{circūdate} ^{deorsus} ^{labentia}
Addidit & fontes, & stagna immensa, lacusq;

^{varyq;} ^{qdam} ^{tertra}
Fluminaq; obliquis cinxit decūtia ripis,

^{deferuntur} ^{qdam} ^{q; quore}
Que diuersa locis partim sorbentur ab ipsa,

^{plurib;} ^{plurimib;} ^{maxim⁹} ^{primū}
In mare perueniunt partim, camposq; recepta /

^{uoluit} ^{dilatari} ^{planicies} ^{terre} ^{dima} ^{decedere} ^{q; montuosior}
Liberioris aque pro ripis littora pulsant,

Iussit et extendi campos, subsidere valles,

cuit, separauit ac diuisit. In membra redegit. in ptes diduxit. Principio terrā. posteaq; inquit chaos. in quattuor elemēta distinxit: effecit vt vndiq; terra foret rotunda: varyq; rebus instrueret. Ne nō equalis. hoc est vt equalis vndiq; esset. due em̄ negatōes affirmatiōe cōstituit. Glomeravit. effecit in similitudinē magni globi & pile: que ex omni pte sibi est equalis. glomerare enim est glomū globūq; qui vndiq; rotund⁹ est efficere. A glomo autē ac potius glomere. nam vtroq; mō deest natur: vt ait p̄sician⁹: glomero verbū deriuat. Luz freta diffudit. hoc est maria mediterranea im̄ misit. nā freta pprie d̄nr maria angusta inter duas terras existētia a feruēdo deducta: quos greci porthmos vocant. Tumescere. inflari. in tēpestatē erigi. Rapidis ventis. rapacibus. oīa secū traxerunt. Iussit. voluit. vt Theren. Iubeo chzemerē saluere. iubere autē pprie est imperare. Ambite terre. vndiq; a mari circūdate. Littora autē pprie maris d̄nr. nam litus est vt cellus diuisit: quousq; maxim⁹ fluctus a mari puenit. idq; em̄ Tulliu⁹ ait primū p̄stituisse: cū arbiter electus foret. Stagna immēsa. maximas paludes. Cinxit. circūdate. Obliquis ripis. nō rectis. Ripe autē pprie sunt fluminū. vñ riparie hirundines dicte q̄ in fluminū ripis nidos faciūt. Flumina decūtia. p̄ona ac deorsus labentia. Que diuersa locis. fluminū naturā describit. nā qdam ab ipsa sorbentur terra: qdā in mare deferunt. Camposq; recepta. Campus est terre planicies. s; hoc loco p̄ equore ponit. Pro ripis littora pulsant. p̄cutiūt. ac vt verbo vtr̄ pliniano lancināt. Elegāter autē littora a ripis distinxit. littora nāq; maris: fluminū ripe dicūtur. Iussit & extendi campos. hoc est terre pla

Glomero

Freta

Altrius

Ripe

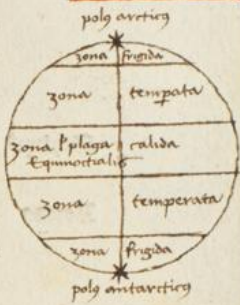
ntides dilatari. Subsidere valles. in sma descendere. Vallis autem ea oblonga cōcauitas dicitur que est inter duos montes vicinos. vnde vallicula diminutiū derivatur. Fronde regi silvas. hoc est arbores in siluis nasci. est enī synechdoche. nam t a pre totū intelligimus: singularē numeruz pro plurali accipimus. Hāc vero figuram etiā in soluta oratione frequēter vsurpamus. Legi. coo periri. Lapidiferos surgere montes. hoc est montes saposos in altum tolli. mons enī nshl est aliud q̄ terre tumor. An etiam mōtes tumuli dicitur. Iussit autē verbū est subaudiendum. Atq; due dex tra ce. Celuz quinq; zonis t circu lis sequatur in qnq; partes quib; bus distinguitur etiā terra. earū due vltime frigore rigent. medls am sol vrit. relique inter frigus calorē ita sunt temperate: vt in ijs demū animātes habitare pos sint. q̄ earum altera in qua lēe dicuntur antipodes: nobis pens tus ignoretur. Parte dextra. que ad arcticū vergit polum prem dextram vocat poeta: vt sinistraz que ad antarcticū Zone. Lingula. circuli. Quinta est ardentior illis. Quintam poeta mediaz vo cat quā idcirco ardentiorē esse ait: q̄ per eam sol decurrit. Ardē tior illis. i. q̄ ille relique nō inter illas: q̄ tunc diceretur ardentissi ma. Qnus inclusuz. periphraasis est terre. nam terra que est pon derosa quinq; zonis continet atq; distinguitur. Plage. regiones qua in significatione corripit vti ma syllaba que productur. cum vulnera significatur. Estu. seruo re ac nimio calore. Totidem in ter vtrāq; locauit. hē duas tēpas tas inf extremas t mediam colē locauit: que idcirco sunt tempe rate: q̄ t frigore participant t ca lore. Imminet his aer. nunc aerē ita describit. vt omnia que in eo

Vallis zone qnq

Mons

Zone

Celū & terra quinq; distigui zonis.

Quinq; zone celū

Fronde regi silvas, lapidosos surgere montes.
Atq; due dextra celū, totidemq; sinistra

Parte secant zone, quinta est ardentior illis,

Sic omnis inclusum numero distinguit eodem

Cura dei, totidemq; plage tellure premuntur.

Quarū, que media est, non est habitabilis estu,

Nix regit alta duas, totidē inter vtrāq; locauit,

Temperiq; dedit mixta cum frigore flamma,

Imminet his aer, qui quanto est pondere terre,

Pondere aque leuior, tanto est onerosior igne.

Illic et nebulas, illic consistere nubes

Iussit, et humanas motura tonitrua mentes,

Et cum fulminibus facientes frigora ventos.

His quoq; non passim mūdi fabricator hūidum

Aera permittit, vix nunc obstitit illis,

(Cum sua quisq; regat diuersos flamina tractu)

Quin laniant mundū, tāta est discordia fratru,

Eurus ad aurozam habatbeaq; regna recessit,

Q̄ vtrōq; turegio nes.

Nota

Media nō esse habitabile estū salū esse abatur h̄ medio. Nā ad solē est sub equinoctiali dieb; eius, quātūq; est ad nos te. Vnde et caliditatem diei nos vixim; moderatissima frigiditate: quare optima et temperatissima plaga.

Nebule

Nubes

Fulmen

Ventus

quattuor

ventoz re

gidesz pa

rentes

Eurus

fiant cōmemoret. Tanto est onerosior, ponderosior, grauior. Illic t nebulas. in illo inquit aere et nebulę consistunt t nubes. Eleganter autem inter nebulas t nubes differentiaz signauit poeta. Nebule enī dicuntur vapores densi aut longe a terris aq̄i sue recedentes. Nubes autem vapor est humidus in sublime egressus: cuius densitate sol obumbratur. Et cum fulminibus. Fulmina quoq; inquit t venti frigora adducētes in aere gñantur. Fulmen autē ignis est ex concursu vento ruz elusus in terrāq; delatus. Fulminū vero multa sunt genera de quibus copiose plinius scripsit. Ventus autem est impetus aeris in vnam partem fluentis. Venti vero principales sunt quattuor: quos eleganter Quidius describit. Omnis sane ventus frigidus est natura: quīs auster q̄ per torridam zonam transit calidus esse videatur. Notura, cōmotura. ac terrefactura. Air nunc obstitit illis. hoc est cum difficultate resistitur violentie ventoz quīs vnicuiq; eorum propria loca fuerint assignata. q̄ si totus aer illis fuisset permissus de rebus humanis actum foret. Sua flamina. suos spiritus. Diuerso tractu. diuersis regionibus. nam Eurus ab oriente. zephyrus ab occidē te. Auster a meridie. Boreas a septentrione flare dicuntur. Quin laniant mundū. dissipient ac dilacerent. Tanta est discordia fratrum. Pulchra acclamatio quali Air. quoq; vtitur. Tante molis erat romanam condere gentem. Venti autē idcirco fratres dicuntur: q̄ aurore t Vestret gygantis filij fuisse finguntur. Eurus ad aurozam. quemadmodū singulę principalibus ventis singulas mundi partes sunt sortiti: perspicue eleganterq; describit poeta. notum est autē mundum in quattuor partes distingui in orientem. occidentem. meridiem t septentrionē. Eurus autē apozis eos. hoc est ab auroza derivatur: qui latine dicitur vulturinus a continentē vulturis volatu cui similis

b ij

Liber

Mabath esse videtur. **Mabarthea regna**, orientalia. **Mabath** enim **ismaelis** filius: vt **Iosephus** in antiquis
 taribus iudeoz scribit: vna cum vndecim fratribus suis omnē terram ab **Euphrate** ad mare rus-
 bum vsq; positam tenuit. **Mabartheamq;** prouinciam nominauit. vnde **nabarthea** regna fuere ap-
 pellata. **Persidag;** **persis** que **z persia** dicitur regio est **indie** finitima. **Arys** autē modis orientē: vnde
 fiat **curus** describit. **Iuga subdita**, montes subiectos. **Radys matutinis**, **radys solis** ex orientis
 parte
Matura **Matura** enim eadē esse cum **aurora** que antecedit **solem** perhibetur. vnde **matutinus** declinat:
 et est **spōdaiscus** **χsus**. **Aesper** et **occiduo**. **Euro** cōtrarius. **Zephyrus** quem **faunonius**: quod **satius** oibus
 faueat: **latini** appellāt: ab **occidente** fiat. **Aespera** autē pro **occidente** idcirco ponitur: q̄ **illuc**
 sper **stella** que et **hesperus** dicitur in principio noctis apparet. **Occiduo** sole. **occidente**. **Prima sunt**
Zephyr? **zephyrus** ventus est **occidentalis** apud **zoin** p̄herin. h̄ est a **ferenda** **satius** omnibus **vita**.
Boreas **Scythia septēg triones**. **Boreas** ventus est **frigidissimus** flans a **septētrione**: q̄ **latine** ab **imperio**
so **aquile** **volatu** **Aquilo** noīatur **Scythia** autē regio est ad **septētrionē** sita a **Scythia** rege **deno-**
miata. **Septēg triones**. **Pisca** **lingua** **triones** **boves** dicebātur **aratorij**. **Septēz** autē **stelle** ita in
Triones ea parte **celi** s̄ collocatę: vt **plaustrum** cū **bobus** effingere videan-
 tur: que **z septētriones** vocātur: **illi** **regioni** **septētrioni** **nomen** **imposuerunt**. **Non** est autē hoc
Imesis loco **imesis**. vt **quidam** putant q̄ eam **temesim** **imperite** vocant: cū **bisyllaba** **dictio** sit **nō trisylla-**
ba. **Sunt** em̄ **due** **ditiones** q̄ **iuncte** **quidē** **septētrionis** **nomen** **efficiunt**. **Horriser**. **horrorem** ac
Auster **frigus** **serens**. **Contraria tellus**: hoc est **meridionalis** **plaga** **septētrioni** **cōtraria**. **Pluuio** **austro**
Motus **Auster** **vētus** est **calidus** **z pluuiosus** a **meridie** **flans** qui **grece** dicitur **notus** apud **grecos** **notios**: hoc
 est ab **humiditate**. **Qui** **plura** **de** **ventis** **videre** **cupit**: **legat** **virruuim**. **et** **plinium**. **z** **Bu-**
gelium **z** **Senecam** **de** **questionibus** **naturalibus**. **Illi** **nāq;** **ventos** **plures** **constituūt** **Eterum** **Quidius**
Homerum **Virgiliūq;** **est** **secutus**: **qui** **singulis** **celi** **regionibus** **singulos** **attribuūt** **ventos**. **Hec**
super **imposuit**. **aeri** **inquit** **in** **quo** **venti** **regnant**: **super** **impositus** **est** **ether**. **qui** **z** **grauitate** **z** **om-**
ni **perturbatione** **caret**. **Unde** **Luca**. **Pacem** **summa** **tenent**. **Liquidū** **ethera** **purum** **ab** **omni** **sece**
Ether **et** **perturbatione** **remotū**. **Ether** **autem** **qui** **apud** **ethin**. **hoc** **est** **ab** **vrendo** **deriuatur** **idēz** **esse** **cū**
celo **a** **Licerone** **perhibetur**. **in** **quo** **igne** **forme** **curfus** **determinatos** **efficiunt**. **Air** **ita** **limitibus**.
cum **primū** **inquit** **elementa** **sic** **fuere** **distincta**: **vt** **superius** **est** **scriptum**. **stelle** **que** **antea** **latuerāt**
Discreti **torum** **celum** **illustrare** **ceperunt**. **Discreuerat**. **distinjerat**. **vnde** **discreti** **homines** **a** **vulgo** **appella-**
ri **ceperunt**: **qui** **res** **diligenter** **discernere** **sciunt** **deus** **autē** **sive** **melior** **natura** **subaudiatur**. **Lim-**
ibus **certis**. **hoc** **est** **terminis** **fixis** **ac** **immutabilibus**. **Sub ipsa** **massa**: **sub** **ipso** **aceruoz**: **quod** **chaos**
prisci **vocarunt**. **Pressa** **sidera**. **compressa** **ac** **coercita**: **ne** **splendorem** **sūū** **emittere** **possent**. **Sid?**
autem **latinum** **est** **nomen** **neq;** **cum** **y** **greco** **scribendū**: **vt** **quidam** **putant**. **Est** **vero** **sidus** **id** **q̄**
greci **Astron** **vocant**. **hoc** **est** **signum** **ex** **multis** **stellis** **composituz**. **Stelle** **enim** **sunt** **singulares** **ac**
Sidus **sole** **neq;** **cum** **alijs** **mixte** **que** **asteres** **a** **grecis** **appellantur**: **vt** **sunt** **planete**. **Sydera** **vero** **ex** **plu-**
Astron **ribus** **constant** **stellis**: **vt** **Aries** **Taurus**. **Corona**. **vt** **Macrobius** **in** **somnium** **Scipionis** **scribit**.
Stelle **Neu** **regio**. **Animalibus** **ita** **mundi** **partes** **fuere** **exornate**: **vt** **dy** **z** **astra** **celum** **tenerent**. **pisces**
Solum **maria** **sortirentur**. **tere** **terras** **occuparent**. **Solueribus** **aer** **sit** **assignatus**. **Neu** **pro** **z** **ne**. **Q̄ba** **pu-**
Exul **uata**. **Suis** **animalibus**. **proprijis** **ac** **ip̄i** **cōuenientibus**. **Astra** **tenent** **celeste** **solum** **eozum** **sequit-**
Solum **ur** **opinionem** **qui** **atunt** **sidera** **et** **deos** **esse** **animalia** **propter** **quod** **in** **distinctione** **hominis** **mort-**
Exul **ale** **apponitur**: **vt** **a** **stellis** **et** **dyis** **que** **sunt** **immortalia** **distinguatur**. **est** **enim** **homo** **animal** **ratio-**
Solum **nale** **mortale**. **Solum** **autem** **est** **quicquid** **rem** **aliquam** **sustinet**: **vt** **navium** **pisciumq;** **mare** **dict-**
Exul **etur** **esse** **solum**. **hominum** **vero** **terra**. **antum**. **aer**. **siderum** **ac** **deozum** **celum**. **Unde** **etiam** **natale**
Solum **solum** **patriam** **dīcimus**. **et** **exilem** **qui** **ex** **patria** **sit** **expulsus**. **quasi** **extra** **solum** **sit** **efectus**. **Esse**

rant. proprie dixit. hoc est in diuisione obtigerunt. cedere naq; interdum significat in ius alteri
 venire: vt hoc mihi cedit. hoc est in ius meū transit. alias cedere est abire ⁊ locum dare. Mitidis pi
scibus. splendidis ob assiduam lationē. Terra feras cepit. id est terra animalia bruta accepit. feras
 enim quis proprie pro his animalibus que feritate habent accipiuntur: vt sunt pardī leones
 v. s. ita poētis tamen frequenter pro omnibus brutis ponitur. fere autē dicte sunt q; toto corpore
 ferantur. Volucres. autes a volā
do dicte. volucris interdū est ad
iectiuū ⁊ alatum significat ac ve
lor. Agitabilis aer. mobilis q; fa
cile huc atq; illuc impellitur.

Cedere
 Fere

Cesserunt mitidis habitande piscibus vnde,
Terra feras cepit, volucres agitabilis aer.

Nomis origo.

Sanctius his animal, metisq; capacius alte
deerat ad huc, ⁊ quod dominari in cetera possit,

Natus homo est, siue hūc diuino semine fecit
Ille opifex rerum mundi melioris origo,

Siue recens tellus seductaq; nup ab alto
Aethere cognati retinebat semina celi,

Quam satus iapeto mixtas si uinialibus vndis
Sinxit in effigiem moderantum cuncta deorum.

*

Pronaq; cum spectent animalia cetera terram,
Os homini sublimē dedit celumq; videre

Iussit, et erectos ad sidera tollere vultus,
Sic modo, que fuerat rudis ⁊ sine imagie tellus,

metamor: p'p'is homi q' terra.

Induit ignotas hominum conuersa figuras
Aurea prima lata est etas, que vindice nullo,

q' etas tu d'p' bio.

Sponte sua, sine lege, fidem rectumq; colebat,
Pena, metusq; aberant, nec verba minantia fixo

Aurea etas.

Cre ligabantur, nec supplex turba timebat

Sanctius his animal, vltim^o
animalium homo ex terre limo
ad imaginem ⁊ similitudines dei
fuit creatus. siue a deo tot^o mun
di opifex: quod verum esse con
stat: siue a prometheo iapeti fi
lio quod poete sinxerunt. Sans
ctus his animal, feris, piscibus
⁊ aubus non dijs hominem sans
ctiorem perfectiorem accipia
mus. Alte mentis, profunde mes
morie magniq; ingenti. Et quod
dominari in cetera possit, quod
in reliqua imperij haberet, om
nia eius potestati hominis deus
subiecit. Ille opifex rerum, peri
phrasis est dei. Nam deus reru
omnium est auctor. Seducta ses
parata. Cognati celi simul nati,
nam terra vna cum celo ex illo a
ceruo: quod chaos vocarunt or
ta esse perhibetur. Quam satus
iapeto, hoc est prometheus iape
ti filius, qui si fuerunt homines
salsum est hominem priuū a pro
metheo ex terra cum aqua com
mixta fuisse formatum. sed cū fa
bula sit minime mirandum est: si
longe a veritate abest. Sinxit, for
mauit, in effigiem, in similitudi
nem ⁊ imaginem. Moderantum,
regentium ⁊ gubernantium. Pro
naq; cū spectent, colligit hominē
ad imaginem ⁊ similitudines dei
fuisse creatum. Lum enim alia

Homo

Aurea etas

animalia curua sunt in terram: homo solus ore sublimi ad celumq; erecto predictus est vt deus ad
 cuius effigiem creatus est: assidue contempletur ⁊ celum vnde originem traxit intueatur. Celi
q; videre iussit, sic Licero in legibus, cum cetera animalia abiecisset ad pastū, solum hominē eres
xit ad celi cognitionē. Sic modo, hoc inquit modo terra ⁊ ex illa rerū congerie fuit educta, ⁊ homi
nes antea sibi ignotos accepit: ex quoz varijs moribus quattuor distincte sunt etates, que a me
talloz noibus fuerunt appellate. Sic modo, nuper pauloante. Sine imagine, sine forma ⁊ facie,
ex varijs hominū moribus quattuor etates effecte videntur: quibus pro morum qualitate a me
tallis nomina imposta fuere. Prima naq; aurea fuit appellata: q; optimis moribus illo tempo
re quo saturnus regnauit homines floxerint. Secūda argentea: q; quo tempore regnare cepit iupit
terin vitia hoies inclinare ceperūt. Tertia enea quam bella occuparunt. Quarta ferrea, q; in ea
a nullo crudelitatis genere se homines abstinuisse constat. Sara, seminata, ac ex moribus homi
num effecta. Que vindice nullo, hoc est punitore ⁊ castigatore. Rectiq; honestum ac virtutes.
Nec verba minantia, periphraasis est legum atq; edictorum que in es incisa vt ab oibus legi poss
sent publicis partibus affigebantur. Nec supplex turba, nam auree etatis tempore nullus erat

b iij

Liber

Treopag⁹
Maus pit
ma

peregrin⁹

Oppiduz
primum

Tuba
Buccina
Cornu,

Lituus

Prelū p^o
mum
Pbalāgef

Arbutus
Enei.3.
Maurum
Morum

fuderunt omnes essent pares ac sponte recte agerent. primi autem captis iudicium in Treopago actum fuisse Plinius in septimo naturalis historie narrat. Quia faciem et vultum. Turi. securi. et ab omni iniuria remoti. Nondum cesa fuis. tunc inquit nemo ad navigandum naues fabricatus est. vniuscuique enim suis locis contentus erat. Primus vero Danaus ex egypto in greciam aduectus iesse nauis scribitur. ante enim rariibus nauigabatur in rubro mari ab erythra rege inuentus. Reperit tamen qui Myfos et troianos piores illos excogitasse in Hellepore putent: cum transirent aduersus thracas. Peregrinum orbem. hoc est alienas terras. totum enim pro parte per sinecdochen positum est. nam orbis ponitur pro tota terrarum de etiam orbem terrarum dicere solentur. peregrina autem terra dicitur in qua quis peragratur qui in ea non sit natus. peregrinus namque dicitur qui aliena loca peragratur. Non tuba directi, non eris cornua flexi. Non galee, non ensis erat, sine militis usu, Mollia secure peragebant omnia gentes, Ipsa quoque immunis, rastrorum intacta, nec ullis saucia vomeribus, per se dabat omnia tellus, Contentique cibis nullo cogente creatis, Arbuteos fetus, montanaque fraga legebant, Cornaque, et in duris herentia mora rubetis, Et que deciderant patula iouis arborum glades. Cler erat eternum, placidique tepentibus auribus

q. nullus erat. q.

q. vindiare

Judicis ora sui, sed erant sine iudice tuti.

Nondum cesa fuis, peregrinus vt viferet orbem,

Montibus in liqdas pinus descenderat vindas,

Nullaque mortales preter sua littoza nozant.

Nondum precipites cingebant oppida fosse.

Non tuba directi, non eris cornua flexi,

Non galee, non ensis erat, sine militis usu,

Mollia secure peragebant omnia gentes,

Ipsa quoque immunis, rastrorum intacta, nec ullis

Saucia vomeribus, per se dabat omnia tellus,

Contentique cibis nullo cogente creatis,

Arbuteos fetus, montanaque fraga legebant,

Cornaque, et in duris herentia mora rubetis,

Et que deciderant patula iouis arborum glades.

Cler erat eternum, placidique tepentibus auribus

tuba vero que directa est vocatur buccina que in semetipsam ereo circulo flectitur. cornu quod ex vris agrestibus argento nexum temperatum arte et spiritu canentis flatu sonitum emittit. Tuba autem eree inuento: omnium primus Piseus tyrrhenus fuisse a plinio scribit. Non eris cornua flexi. periphrasis et litui. nam lituus tuba est inflexa et virga qua augures tepius et ensis dicitur et hastam lacedemonum inuentisse traduntur. Sine militis usu. sine militis operibus. hoc est sine bello et preliis. Primi autem Hiri prelium contra egyptios fecere fustibus quos phalanges vocant. Mollia omnia. suauia et delicata. ab effectu quod molles mites ac delicatos homines reddunt. Peragebant. erigebant versus ad vite finem. Ipsa quoque immunis. terra inquit sine villo cultu omnia victui animalium necessaria abunde suppeditabat. Immunis. aut a cultura: ut dicimus aliquando ab officijs ciuilibus immunem. aut sine villo seminum munere. Semina enim que terre committuntur munera in ipsam collata videntur. Rastrum. sarculo. est enim instrumentum ad excolendam terram accommodatum. Saucia vulnerata. cum enim terra profunditur aratris: maxima tunc vulnera pati videtur. Nullo cogente. nullo colente agros. qui enim agros colit cogere ipsos videtur et fructus emittant. Arbuteos fetus. fructus arbuti que est arbor ad modum humilis poma ferens rubicunda. Moranaque fraga. Perite. nam in montibus fraga rubicunda ex herbulis colliguntur. Virgi. et humi nascentia fraga. Cornaque. poma sunt rubicunda que propter duritatem nucleo:z. lapidosa a Virgilio dicuntur. Lapidosaque corna. Morum. poma que in rubis nascentia sunt nigra. vni et nomen maurum. namque significat nigrum: que vero in arboribus nascuntur ante mortem thibides alba fuisse dicuntur. In duris rubetis. asperis et spinosis: rubetum autem dicitur locus rubis et spinis confusus ut oluetum oliuif. rubeta vero est rana presentissima venient in rubetis viuens. unde et nomen accepit. Et que deciderant glandibus. que ex quercubus arboribus Ioui dicitur cadebant: vescebant illi homines primi. Cler erat eternum mille tunc inquit erant mutationes temporum: sed zephyri assidue flantes sine villo semine nascentes sic fouebant flores ut ver-

semper esse videretur. Mulcebant. lenibant. fouebant. vt neq; nimo calore neq; frigore areferret. Nec renouatus ager. tunc minime opus erat agros renouare. cum singulis quibusq; annis sine vltimo cultu frumenta ferrent. est autem noualis periphraſis. Nouale enim ſiue noualis vtroq; enim modo dicitur. aruum est qd alternis annis ſeritur vt Plinius ſcribit. Canebat. canefcebat. et canus fiebat. nam agri frumentis maturis quodammodo canefcere videntur. Grauidis arſtis. plenis gra-

Nouale

Mulcebant zephyri natos sine ſemine flores,

Vox etiam fruges tellus inarata ferebat,

Nec renouatus ager grauidis canebat arſtis.

Flumina iam lactis, iam flumina nectaris ibant,

Flauaq; de viridi ſtillabant ilice mella.

Postq; ſaturno tenebroſa in tartara miſſo,

Sub Ioue mundus erat, ſubitq; argentea proles,

Auro deterior, ſuluo precioſior gre:

Jupiter antiqui contraxit tempora veris,

Perq; hyemes, eſtuſq; et inaequales autūnos,

Et breue verſpacijs exegit quattuor annum.

Tum primum ſiccis aer feruoribus vſtus

nozorum ſpicis. Arſtis enim que ſunt partes ſpice primuz areſces. vnde et nomen ſumplerūt p ipſis ſpicis poſuit. Jam flumina nectaris ibant. Nectar potio deozum ſuauiſſima eſſe dicitur. Fla-ua mella a colore dicitur. flauus autem color: vt inquit gelius ex viridi albo et ruſſo conſtat. Stillabant. guttatim cadebat. De vſu ricti ilice. ſpeciem p genere poſuit. Nam ilicem pro omni arbore accipimus. Ilex aut arbor eſt gladiſera Ioui ſanctificata. Ea vero enumerat poeta quibus primi illi homines vitam felicem viuēbant. Postq; ſaturno. Auree etati qua ſaturnus regnauit ſubnectitur argentea in qua regnauit iupiter: que vt aurea deterior ſic eſt enea melior. Primus aut oim iupiter ver illud auree etatis perpetuum in quattuor temporibus commutauit. Ser. eſtatem. autūnū. hyemem. riq; primuz calores atq; frigora aeram infeſta-

Flauus color

Ilex

Argentea etas

Saturnus

Saturnia

Jupiter

Anni ptes Hyems Etas

Autūnus

re ceperunt: ideoq; hoies antra et ſpeluncas pro domibus habitare atq; agros colere coacti ſunt. Postq; ſaturno. hoc eſt poſtq; mortuus eſt ſaturnus. nam illi mitti in tartara dicitur qui moriuntur. Saturnus vero vram et veſte filius auxilio titanum fretus cum ioue filio imperium orbis occupante cogreſſus ab illoq; crete regno pulſus ad Janum italie regem cōſugit a quo benigne ſuſceptus et in partem regni admiſſus: vrbes condidit in iſis locis vbi nunc eſt roma: quam de ſuo nomine ſaturniam appellauit. Loca ſane edita vocari ſaturnia in ſicilia preſertim et italia. Diodorus ſcribit. Eo q; ſaturnus vrbium arces locaq; munitiora apud omnes occupauit: ſaturnus autem eſt appellatus: vt Cicero ſcribit q; ſaturatur annis. Ex ſe enim natos idcirco comediffe ſingit tur: q; conſumit etas tēporū ſpacia anniq; preteritis inſaturabiliter expletur. ſaturno autem ianus qui cum regnauit: cum ſubito non cōparuiſſet ſaturnalia excogitauit: ac primum terram oēm ditioni ſue parētem ſaturniaz noſauit. aram deinde illi et ſacra tanq; deo cōdidit: que ſaturnalia uocant. obſeruare igitur eum iuſſit maiestate religionis quaſi vite melioris auctorez. Simulacrum eius iudicio eſt: cui falcem inſigne meſſis adiecit. Hec et multo plura de ſaturno Macrobius. Eoz aut ſequitur opinionēz poeta qui aſſit ſaturnum a ioue filio regno fuiſſe pulſum et apud inferos relegatū. Tenebroſa in tartara. tenebray plena. tartarus loc' eſt apud inferos pfundiffim'. inuit aut ſaturnū regem fuiſſe crete eoq; mortuū et ad inferos detruſum. Sub ioue mūdus erat. ſub imperio iouis qui filius ſaturni et opis fuiſſe ac eodem partu cū iunone edit' p̄hibetur. a nymphis aut educat' cum adoleuiſſet p̄ra titanaz ob captos parētes belluz geſſit illoſq; liberauit. Prēm deinde quez vite ſue inſidias tetēdiſſe cōperit regno expulſit ad inferoſq; relegauit. iupiter autem dicit' eſt vt ſcribit cicero quaſi iuuāz pater: quez pueris caſib' appellam' a iuuādo iouez. a poetis pater diuum hoimq; dicitur a maiorib' aut noſtris optim' maximus et qdem aetate optim'. i. bñficētiſſimus q; maxim'. qz maius eſt certēz grati'. p̄deſſe hoibus q; opes magnas habere. Eſt aut ordo Jupiter cōtraxit tpa antiqui veris. antiqui veris. illi' p̄petui: quo aurea etas eſt gaudiſa. Perq; hyemes. Anni quattuor enūerat ptes. Ser. eſtatem. autūnū. hyemem. Hyems eſt: vt ſtoici deſiniūt. aer ſupra terrā. algidus ob ſolis in anteriora p̄ceſſuz. Eſtuſq; eſtatez. Eſt aut eſtas immūens terre aer calefact' ſolis curſu ad ſep̄trationē x̄lus. Et inaequales autūnos: Scire. Iaz autūnos modo frigori' p̄trahitur. modo calori' diffundit. Idcirco morboſus habet'. Fit vero autūnus ſolis re curſu a nobis ad ea loca vñ ſtant auſtri. Et breue ver. Illi' p̄petui cōpatione ver breue dicit'. Eſt aut

Aer Ver aeris tēperies: qñ suo ad nos cursu sol agit. *Eregit. digestit. Quattuor spacijs q̄tor mēsuris*
tempoz. Singule nāq; anni partes ex tribus mensibus constāt. *Landuit. cādens ⁊ igneus est vt*
sus ppter nimū estum. *Glacies astricta. cōstricta ⁊ cōgelata. Ventis non oibus sed borea alijsq;*
frigidis. *Ventoz nāq; frigore aqua in glaciem cōstringitur. Pependit ab arboribus speluncarijs*
regnūibus est intelligēdum. *Domus antra fuerūt. Antrum latine spelūca dī. Et densi fructices.*

Frutex Inter arbores et herbas, fructi-
ces medij esse dicūtur. Nam ⁊ mi-
nores arborib⁹ sunt: nec hyeme
vt herbe arefcent. *Semina tum*
Erea etas *primum inquit hoies ceperūt et*
arare ⁊ seminare. *Erealia semē-*
na. frumēta. Nam *Eres prima*
oīum frumenta hoibus ostendit
cum antea glande vescerentur.
Pressiq; iugo. boues iugare ⁊ a-
rare cepit. *Bryges Atheniensis*
vt alij *tripolemus. Tertia post*
illam. *Erea etas quēz enea dī. ar-*
genteaz est subsecuta: cui⁹ hoies
bellicosī quidem erāt. pculū a
nefarijs sceleribus aberant. *Se-*
Ferrea e- *rior ingens. durior ⁊ asperior q̄*
argētea foret. Horrida arma hor-
roz in cutētia. De duro est vlti-
ma ferro. vltima etas ī qua nos
quozq; versamur. a ferro metallo
rum, durissimo, ppter feros mo-
res est appellata. *Itaz relicto vir-*
tutibus illius etatis hoies vicia
ita sunt amplexi: vt omne bone-
stum terras dereliquisse videat.
Protin⁹ irrupit, cum impetu ins-
trauit. *Vene peioris. metalli de-*
terioris. Nam vene non tantum
sialium dicūtur. sed etiaz metal-
lor. *Fugere pudor: verūq; fidesq;*
Iuuenalis *Iuuenalis satyra. vi. Multe pu-*
dicite veteris vestigia forsā Aut
aliqua extiterāt ⁊ sub ioue: s; ioue
nōdum. *Barbato. nōduz gre-*
cis iurare paratis. p caput alteri
us. cū furez nemo timeret. *Lauli-*
bus aut pomis: ⁊ aperto viucret
horto. *Paulatiz deide ad supos*
astrea recessit. *Hac comite atq;*
due pariter fugere sorozes. *hac*
tenus ille. *Per hec omnes virtutes ab hoibus fugisse dicūtur. Et vis violentia. Et amor sceleraz*
tus habēdi. *Quaricie est periphraſis. que idcirco scelerata vocatur: q̄ hoiem ad omne scelus im-*
pellit sceleratūq; facit. *Gela dabat ventis. Probat hoies ferree etatis anaricie nimum studuisse:*
cum imperiti nauigandī se tamen ventis: quoz naturam ignorabāt: committerent. *Horatius car.*
primo. Illo robur ⁊ es triplex creta pectus erat qui fragilem truci Coniuit pelagi rates. primus
⁊c. Et paulo post. Quem mortis timuit graduz. Qui sicis oculis mōstra natātor. Qui vidit ma-
re turbidum. ⁊ infames scopulos ⁊c. Nauita a nauī idem qui nauta. Quoz diu steterant. erecte
fuerant. Insultauere. exultauere ac saltus quosdam dedisse sunt⁹ vise. Communēq; prius. Tunc
primum inquit terra antea communis diuidi est cepta. Lautus mensoz. Lallidus ⁊ astutus mē-
suratoz. Longo limite. longo termino. Terminū enim quibus agri discernuntur: longiores sunt
quo profundius in terram defodiuntur. Nec tantum segetes. Non solum inquit fruges coac-
ta est edere terra: sed lapilli quozq; preciosi et metalla ex eius visceribus sunt effossa. Sed itum
est in viscera terre. In intimas terre partes fodiendo descensum est. Admouerat: apposuerat.
Stygus. vmbis. Inferis. eorum sequitur opinonem qui aiunt inferos in centro terre esse.

Effodiuntur opes Lapillos preciosos aurum et argentum opes appellat poeta. Irritamenta ma-
 loz. Incautamenta ac stimuli quidam ad mala perpetrada. *Iacq* nocens ferrum. Ex eo maqz con-
 ciuntur enses quibus hoies interimitur. ferrum autem in creta Hesiodus scribit inuenisse eos:
 qui id ei vacilli vocati fuerunt. Ferrum nocentius auz. vere. nam ppter aurum adipiscendum gra-
 uissima queqz fedulissima scelera comittuntur. vnde Virg. Quid no mortalia pectora cogis auri

Ferrum
 Aurum

Effodiuntur opes irritamenta malozum.
 Iacq nocens ferrum, ferroqz nocentius aurum/
 Prodierat, prodit bellum, quod pugnat vtroqz,
 Sanguineaqz manu crepitantia concutit arma.

Vivitur ex raptu, non hospes ab hospite tutus,
 Non focer a genero, fratrum quoqz gra rara est,
 Imminet exitio vir coniugis, illa inariti,
 Lurida terribiles miscnt aconita nouerce,
 Filius ante dicm patros inquit in annos.

Hospes

Elcta iacet pietas, et virgo cede madentes
 Ultima celestium terras Astrea reliquit.

Aconituz

Ne foret terris securior, arduus ether,
 Affectasse ferunt regnum celeste gigantes,
 Altaqz congestos struxisse ad sidera montes:
 Tum pater omnipotens, misso perfregit olimpum
 Fulmine, et excussit subiectum pelion esse.
 Obruta mole sua scum corpora dira iacerent,
 Perfusam multo natozum sanguine terram

Vitricus
 Nouerca
 Priuignus

proprie autem pietas dicitur cultus quem dijs patrie parentibus sanguine coniunctis, debe-
 mus. *Iacet*. in nullo est precio. *Virgo astrea* hoc est iusticia: que astrei gigantes filia fuisse dicitur.
Lede sanguinis effusione. Ab eo enim qd preceat id quod sequitur est intelligendum. *Ledes*. ve-
 ro preceat et sanguinis effusio sequitur. *Neue foret terris*. Gigantes vastissimozum corporum ho-
 mines terre filij sine patre pedes serpentinos habentes non contenti cedibus terras fedasse: in
 tantum furorem venterunt: vt e celo Jouem pellere sint conati. Montes enim montibus imponē-
 tes viam sibi munerant qua Jouem, celo detraherent. sed iupiter fulminibus et gigantes intere-
 nit et montes in varias orbis partes disiecit. Et terra autem gigantum sanguine madefacta na-
 ti ferantur homines sanguinarij ac cedibus maxime gaudentes. gigantes autem vt scribit macro-
 bius quid aliud credendum est fuisse qd hominum quandam impiam gentem deos negantem et
 ideo estimatam deum pellere de celesti sede voluisse. *Arduus ether*. altum celum. *Affectasse*. p-
 prie dixit. Nam affectare significat aliquid nimium appetere quod assequi non possis repugnan-
 te natura. *Olimpum*. mons est macedonte olimpus altissimus, interdum tamen pro ipso celo
 ponitur. Unde olimpus iupiter fuit denominatus. *Excussit*. quatendo disiecit. *Pelion esse* mo-
 tes sunt thessalie notissimi. *Obruta mole sua*. oppressa sua vastitate. magnitudine ac pondere.
Dira corpora. crudelia a deozum ira missa. Unde et dire fure dicuntur. *Natozum sanguine*. nam
 gigantes terre filij fuisse dicuntur. *Calidum animasse cruozes*. hoc est a iam calido cruozu immisisse.

Pietas
 Astrea
 Gigantes
 Gigatum
 sanguis i
 hoies cru-
 deles
 Affectare
 Olympus

Amphibo
 Gigantum fa-
 gus i hoies
 crudeles

Liber

Et ne nulla, et aliqua memoria sue proles maneret ac restaret. Duae enim negationes in affirmationem converti certum est. **Monumenta** sue stirpis, memoria sue proles. Monumentum enim dicitur quicquid ad posteritatis memoriam conficitur. **Stirps** autem cum prolem significat semini est generis, cum radicem truncumque significat incerti. **Uirgi**, Jmo de stirpe iresum. **Horatius**, stirpes raptas et pecus et domos. **In faciem hominum**, in figuram humanam ac denique in hoies, non in simias ut quidam putant, id quod facile ex his que inferuntur colligi potest. **Neque enim simile aut deorum sunt contemptrices**, aut cedis avidissime, aut violente. **Quare intelligam?** terra gigantum sanguine madefacta in hoies crudeles gigantes siles fuisse convertam. **Sed illa propago** contemptrit superum, sequeq; avidissima cedis, et violenta fuit, scires e sanguine natam.

Stirps

Immaduisse ferunt, calidumq; animasse cruorem,

Et ne nulla sue stirpis monumenta manerent,

In faciem vertisse hominum; sed et illa propago,

Contemptrit superum, sequeq; avidissima cedis,

Et violenta fuit, scires e sanguine natam.

Que pater ut summa vidit saturnius arce,

Ingemit, et facto nondum vulgata recenti /

Seda licaone referens comiuna mente,

Ingentes animos, dignas Jove concepit iras,

Consiliumq; vocat, tenuit mora nulla vocatos.

Est via sublimis celo manifesta sereno,

Lactea nomen habet, candore notabilis ipso;

Mac iter est superis ad magni tecta tonantis,

Regaleq; domum, dextra leuaq; deorum,

Atria nobilium valuis celebrantur apertis.

Propago

Lycaon

Consilium

Concilium

Galaxia

Dei selecti

Lycaon qui e sanguine gigantum nati erant foret contempletus: ac in primis terram lycaonis Arca die regis feritate secum ipse cogitasset: non minus indoluit: quod est in uniuersum genus humanum indignatus. que diis oibus congregatis et consilio suo de perdendo genere humano: et que a lycaone mala passus sit exponit: ac quemadmodum lycaone ipse Archadie regem crudelissimum rapacissimum in lupum commutauit. **Et vidit**, postquam vidit et preplacit est. **Summa arce**, a summo celi vertice. **Facto recenti**, ea est cur nondum vulgata essent teterrima lycaonis conuicia, propter scelus namque pauloante commissum nondum erant cognita lycaonis conuicia Joui apposita. **Referens**, a se reuoluit: **Seda conuicia** tetra et crudelia. nam lycaon hospitio susceptos non solum interficiebat: sed etiam conuicia comedendos, apponebat: quod quidem cum Jupiter cognouisset sibi et domum ingresso factas insidias conperisset et domum incendit et lycaone in lupum aial rapacissimum conuertit. fuit et alius lycaon priami filius panda ri pater qui ab achille fuit interfectus. Sane lycaon apo tu lyku, qui lupus significat denotat videtur. **In gentes aios**, maximas indignationes. **Consiliumq; vocat**, consilium et multitudo dicitur ad consulendum congregata, et ratio faciente alicuius rei aut non faciente: ut seruicium et seruos et seruitutem ipsam significat. **Concilium** vero multitudinem tribus significat ad consulendum congregata. **Est via sublimis**, lacteus circulus describitur: per quem ad regionem iouis iter diis esse ait. **Eum vero circulum greci galaxiam** vocant a pro tu galactos, hoc est a lacte, unde et latinum lacteum appellauerunt. Nam candidus esse videtur, de quo si quis plurimam dere cupit legat Macrobius in somnium Scipionis. **Lelo manifesta sereno**, Sate, nam ut inquit macrobius, lacteus circulus vnus ex omnibus oculis nostris conspicitur: alij nomenque sola percipiuntur cogitatione. **Candore notabilis ipso**, notatu et visu facit ob summi candorem. **Magni tonantis**, periphrasis est iouis. **Deorum nobilium**, hoc est clarorum qui maiores gentium dii appellantur, ut inquit macrobius. Sunt autem duodecim numero, et nomen quidem mulierum sex. Juno, Vesta, Minerva, Ceres, Diana, Genus, Aironi autem nomine totide. Jupiter, Mars, Mercurius, Neptunus, Culeanus, Apollo, Arria, aule. **Celebrantur**, frequantur. **Valuis apertis**, sanis patentibus, valis autem et otete sunt: quod dum aperiuntur in se reuoluntur, fore vero proprie dicuntur: que foras aperiuntur.

Lactei circuli
in celo descriptio

Plebs habitat diuersa locis. plebem vocat multitudinē deorū mimozū. Asfrōte. in fronte lactei circuli potentiores inq̄t dñ habitāt: abiq̄ edes suas collocauerē. videt autē Quidius alludere ad palatium Romanū in quo imperatores cū principibus habitabāt. Si verbis audacia detur. hoc est si id asserere auderē. Palatia magni celi. hoc est reglā celi. palatiū nāq̄ vnus est ex collibus romanis in quo magnifice impatorū edes cōspiciebant. inde factū est vt amplissimas quasq̄ edes

^{militi deoꝝ} Plebs habitat diuersa locis, ^{lactei circuli} a frōte ^{horas di;} potentes

^{Edij} Relicōleclariq̄ suos posuere penates:

^{ibide} Hic locus est, quem (si verbis audacia detur)

^{postq̄} Dauid timeam magni dixisse palatia celi.

^{Jupiter p̄dēns} Ergo vbi marmoreo superi sedere recessi,

^{ru} Et sior ipse loco, sceptrōq̄ iunxit eburno,

^{capitū suū} Terrificam capitis concussit terq̄ quaterq̄

^{talē orationē} Esaricū, cum qua terrā, mare, sidera mouit,

^{Jupiter de} Talibus inde modis ora indignantia soluit:

^{giganti} Non ego pro mundi regno magis antius illa

^{q̄ tuandē rupie} Tempestate fui, qua centū quisq̄ parabat

^{signatū p̄genies} Injicere anguipedum captiuo brachia celo:

^{moztali} Nam q̄q̄ ferus hostis erat, tamen illud ab vno

^{aut} Corpozet ex vna pendebat origine bellum.

^{eo q̄ dicitur ferat iudicis} Nunc mihi, qua totum sereus circumsonat orbē,

^{totū} Perdēdū est mortale genus: per flumina iuro

vulg^o palatia vocet. Marmoreo recessu. in interiore ediu pte mar moribus incrustata. Et sior ipse. loco sublimior ceteris: vbi reges sedere p̄sueuerūt. Sceptrōq̄ iunxit eburno. sceptro ex eboze cōfecto inherens. Ex quo colligim⁹ reges quoq̄ apud antiquos non sedētes vt fere nūc sit: ab ineptis r artis oratorie imperitis. s; stan tes p̄ncipib⁹ ac populis oratio nes habuisse. Sceptrum aut⁹ bac culus est: quo p̄sca reges vtēbāt tur: qualibus nūc pontifices nos stri iunxit solēt. Sceptrū vero in primis ioui attribuit: vt q̄ rex sit hoim atq̄ deoz. Terrificā cesari em. terrore incutientē. Concussit terq̄ quaterq̄. Septus cōmouit atq̄ agitauit. Hoc aut⁹ habitu si gnificat iouē fuisse iraturū. crebra em cōcussio capitis indignatiōez significat. Cū qua magna Jouis ondit potentia: q̄ vna cum capite totū mundū cōmouit. Talib⁹ mo dis. hoc mō iratus atq̄ indignatus Jupiter est locut⁹. Non ego p̄ mūdi regno. Hac orōne iupit on dit genus humanū dignū esse q̄s perdat. cū dij quoq̄ ipsi apud il lum minime ab insidijs sine tuti. nam Lycāon ipm Jouvē deoz hos minūq̄ parentē interficere cona tus est. Atretos aut⁹ sil r bentuos los deos reddidit r rei magnitudi nē ondens r aim suū p̄ salute co ruz anxū atq̄ sollicitū esse demō

Dallatuz

Sceptruz

Oratio Jouis r rōtia

qua delecta bellū conser p̄

strans. Non ego p̄ mundi regno. de mūdi regno Jupiter cū gigātibus grauissimū bellū gessit eos ostandē in phlegreis cāpis superauit: r ad inferos detrusit vt pauloante diximus. Quisq̄ angui pedum. quisq̄ gigantū. naz anguipedes dicti sunt gigantes q̄ anguinos pedes h̄re viderent. vt in q̄nto fastoz Quidi⁹ ipse narrat. qd̄ significat vt scribit Macrobius: nihil eos rectū. nihil super nū cogitasse totius vite eoz gressū atq̄ p̄cessū in inferna mergēte. Lentuz brachia. centū manus. En r gigantes centimani a centū manib⁹ vocant. Alludere aut⁹ poeta videt ad Hiareū gigantes r cortum r gigen illi⁹ fratres: quos Hesiodus in theogonia singulos centū manus habuisse ait. Lo captiuo. qd̄ captiuū reddere cupiebāt. Naz q̄q̄. Ratonē assignat iupiter cur magis nūc sit sol licitus q̄ cū gigantes celo man⁹ injicere conati sunt. nam q̄uis inq̄t gigantes viri eēt fortissimi. mihi tñ bellū minime cū toto hoim genere suscipēdū fuit. s; cū vna solū gigantū p̄genie. Ab vno corpe. ab vna hoim cōgregatiōe. nam corpe⁹ interdū p̄ multitudinis cōgregatiōe ponit. Et cū vna origine. exponit id qd̄ ab vno corpe dixit. Ab vna em gigantū p̄genie Joui bellū fuit indicit. De gigantū autē origine varie sunt p̄scoꝝ op̄niones. Alij nāq̄ illos Titani r terre filios fuisse scri bunt. Alij ex sanguine titanoz a ioue interfectoz r terra natos eē aiunt. Joseph⁹ vero in antiq̄ taribus iudaicis ostendit eos ex coitu demonū cum mulierib⁹ fuisse p̄creatos: cui qdem op̄nioni r Lactārius r sacra historia ascripulari videt. Nunc mihi qua totū. Nunc inq̄t non vnū hominum corpus: s; totū gen⁹ humanū profus mihi est pdendū. Qua q̄renus r quousq̄. Mere⁹ de⁹ est ma rinus. s; pro oceano ponit q̄ viuuerfaz circūit terrā. Circūsonat. Circūstrepit fluctib⁹. Per flumē

Corpus Gigantes

Mereus

na iuro infera. Per stygem palu dē iurat mortale genus totū esse perdendū. Stygis autē numen
vix fallere metuebant. vt ait Virg. Dñ cuius iurare timent r fallere numē. Stygio luco. Memori
stygi paludi imminenti. Luncta prius tentanda. Dia inquit prius sunt experienda q̄ genus hu
manū perdat. sed mali tñ sunt perdendū ne boni periclitent. Sed immedicabile vuln. Hac s̄
multitudine colligit vniuersum genus humanū esse perdendū cum totum sit corruptū. Et enim

corpore partes corrupte solent
precidi ne reliquū corpus putres
cat. sic genus humanū est perdē
dum: ne satyri. nymphe. ac fauni
hominū sceleribus inquinēt atq̄
infestentur. Immedicabile. in
sanabile. Pars sincera. integra
ac sana r incorrupta. Trahatur.
in putredinē r corruptionem du
catur. Argumētatur autē iupiter
ab vtili r honesto. Sunt mihi se
midel. quēnā sit ea pars sincera
cui timent Iupiter ab humano ge
nere exponit. Semidel. heroes a
lio noīe vocant. maiores em̄ ho
minibus ac dijs minores fuisse v̄
dētur. Fauni. Satyri. siluani vñ
habiti sunt rusticant. Et nymphe

Semidel
dei silue
stres

Nympha
rñ noīa

Nympharū varia sunt nomina.
Alie nāq̄ dicuntur Merides q̄
mare incolāt. Alie Naiades que
fontes. Alie napee que saltus et
siluas. Alie oreades: que mōtes
Alie dryades. Alie amadriades
que in siluis habitare vnaq̄ cuz
arboribus nasci moriq̄ dicuntur.
ama nāq̄ simul r drys dryos ar
borem r quercū significat. Quos
quoniā celi. occurrit tacite obie
ctioni. Possēt enim quis dicere.
si times a genere diuano semide
is r nymphis r dijs rusticis: trās
feras ipsos in celum ac genus hu
manū inter se debacchari permit
tas. sic enim sua stulticia satis su
perq̄ punitetur. At inquit iupiter nondū illos censeo dignos: qui in celū recipiantur. Dignamur
dignos censemus. Sic Virg. Aut equidez tali me dignor honore. An satis o superi. hoc argumē
to a maior sumpro colligit genus humanū oīno esse perdendū. nam. si mihi inquit cui imperium
est r deoz r hominū insidias struere lycaon feritate sua notissimus est ausus. quō vñ minores ab
humano genere poterūt esse tuti: Habeoq̄ rogog. hoc est. contineo r guberno. grecum autē verbū
expresit. nam cheo r habeo r contineo significat. Notus. nobilis r famosus sua feritate. Confre
muere oēs. simul oēs fremuere r murmurare facinoris imantitate cōmoti. Studijs ardentibus
inflammatis voluntatibus. Deposcunt. ad penā subaudiendū est. Sic cum manus impia seuit
In augusti gratiā hec ab Quisio referunt. Et inquit totū genus humanū Iulij cesaris indigna ces
de cōmorum est: qua in senatu ab ingratis impijsq̄ ciuibus fuit affect: sic vñ auditis Ioui stru
ctis insidijs inflammati sunt. Tametsi de cōiuratiōibus r insidijs d̄ augustū Cesarē structis hec m̄
hi dicta potius eē vident. sic em̄ rioni r deoz indignationi pulcherrime accōmodat hec s̄litudo
nam vt iupiter a lycaone quīs insidiare nō fuit interfectus: ita ne Augustus q̄dem a cōiuratorum
quoq̄ fuit oppressus. cū alijs autē multi varijs epibus vt scribit Suetonius. in Augustū cōiurarūt:
tum Telephus mulieris seruus nomēdator: is enī quasi debita sibi fato dñatione r ipm̄ senatū ag
gredi destinauerat. quondā etiā iuxta cubiculū eius līra q̄dam ex illyrico exercitu iamitombus
ceptis noctu deprehensus est cultro venatorio cinctus. inops ne mētis an simulata demētia incre
tū. Nihil ei exprimi q̄stione potuit. de insidijs autē Augusto structis poti⁹ esse intelligendus q̄ de
Iulij Cesaris cede facile ex ipsius Quisii verbis p̄cipi pōt cum inq̄t. Nec tibi grata min⁹ pietas
Auguste tuoz q̄ fuit illa. Ioui. Hoc vero ab istis scalfornis si quo ingenio inducti forēt: notauit

Cōiurati i
augustū

Infera sub terras stygio labentia luco,
Luncta prius tentanda: sed immedicabile vuln*
Ense recidendum est: ne pars sincera trahatur;
Sunt mihi semideli, sunt rustica numina fauni,
Et nymphe, satyriq̄, r monticole siluani,
Quos, quoniam celi nondum dignamur honore,
Quas dedimus | certe terras habitare sinamus.
An satis, o superi, tutos fore creditis illos,
Cum mihi qui fulmen, qui vos habeoq̄ rogog,
Struxerit insidias, notus feritate lycaon,
Confremuere oēs, studijsq̄ ardentibus, ausum
Lalia deposcunt, sic cum manus impia seuit
Sanguine cesareo romanum extinguere nomen,
Attonitum tanto subite terrore ruine
Humanū genus est, totusq̄ perhorruit orbis,
Nec tibi grata minus pietas, auguste, tuorum,
q̄ fuit illa Ioui: quipostq̄ voce manuq̄

perq̄ punitetur. At inquit iupiter nondū illos censeo dignos: qui in celū recipiantur. Dignamur
dignos censemus. Sic Virg. Aut equidez tali me dignor honore. An satis o superi. hoc argumē
to a maior sumpro colligit genus humanū oīno esse perdendū. nam. si mihi inquit cui imperium
est r deoz r hominū insidias struere lycaon feritate sua notissimus est ausus. quō vñ minores ab
humano genere poterūt esse tuti: Habeoq̄ rogog. hoc est. contineo r guberno. grecum autē verbū
expresit. nam cheo r habeo r contineo significat. Notus. nobilis r famosus sua feritate. Confre
muere oēs. simul oēs fremuere r murmurare facinoris imantitate cōmoti. Studijs ardentibus
inflammatis voluntatibus. Deposcunt. ad penā subaudiendū est. Sic cum manus impia seuit
In augusti gratiā hec ab Quisio referunt. Et inquit totū genus humanū Iulij cesaris indigna ces
de cōmorum est: qua in senatu ab ingratis impijsq̄ ciuibus fuit affect: sic vñ auditis Ioui stru
ctis insidijs inflammati sunt. Tametsi de cōiuratiōibus r insidijs d̄ augustū Cesarē structis hec m̄
hi dicta potius eē vident. sic em̄ rioni r deoz indignationi pulcherrime accōmodat hec s̄litudo
nam vt iupiter a lycaone quīs insidiare nō fuit interfectus: ita ne Augustus q̄dem a cōiuratorum
quoq̄ fuit oppressus. cū alijs autē multi varijs epibus vt scribit Suetonius. in Augustū cōiurarūt:
tum Telephus mulieris seruus nomēdator: is enī quasi debita sibi fato dñatione r ipm̄ senatū ag
gredi destinauerat. quondā etiā iuxta cubiculū eius līra q̄dam ex illyrico exercitu iamitombus
ceptis noctu deprehensus est cultro venatorio cinctus. inops ne mētis an simulata demētia incre
tū. Nihil ei exprimi q̄stione potuit. de insidijs autē Augusto structis poti⁹ esse intelligendus q̄ de
Iulij Cesaris cede facile ex ipsius Quisii verbis p̄cipi pōt cum inq̄t. Nec tibi grata min⁹ pietas
Auguste tuoz q̄ fuit illa. Ioui. Hoc vero ab istis scalfornis si quo ingenio inducti forēt: notauit

dum erat. mihi certe prior expositio vt de Julij cesaris cede intelligam. no probat. Manus smi
pia. impioꝝ coniuꝝ multitudine. na sexaginta ⁊ amplius. L. Cassio. M. q3 ⁊ Decio Bruto pꝝ
cipibus. vt refert Suetio. in Julium cesarem coꝝuraru: cuꝝq3 in senatu tribus ⁊ viginti vulneribꝝ
trucidarunt. Sicut extinguere. sicut vt extingueret. poetica ei locutio est. Sanguine cesareo. Ju
lij cesaris ceder. siue potiꝝ Augusti. Attonitu. stupefactu. Romanu nomen. qd Iulius cesar gestis

Ledes su
lia

^{deoz} Murmura compressit, tenuere silentia cuncti,
^{affant postq} Substitit vt clamor, ^{deoz} prellus ^{nuotitate} grauitate ^{Jouis} regentis,

Jupiter hoc iterum sermone silentia rupit:
Ille quidez pgnas (curaz hanc dimittite) soluit,

Quod tamen admissum, que sit vindicta docebo:

Contigerat nostras infamia temporis aures,

Quam cupiens falsam, summo delabor olympo,

Et deus humana lustro sub imagine terras:

Longa mora est, quantum noꝝ sit vbiq3 repertu,

Enumerare minor fuit ipsa infamia vero.

Menala transieram latebris horrenda feraruz,

Et cum cyllene gelidi pineta lycei,

Arcados hinc sedes, et inhospita tecta tyranni

Ingredior, traherent cum sera crepuscula noctez,

Signa dedi venisse deum, vulgusq3 precari

Experat: irridet primo pia vota lycaon,

suis clarissimu reddiderat. Nec
tibi grata minus pietas. non mi
nus pietas. no minus inquit pie
tas ppli romanu: q tuos insidias
tores vltus est tibi grata fuit: q
Jout deoz indignatio. qua con
ceperunt. cuz audissent insidias
Joui ipsi a lycaone fuisse stru
ctas. Qui postq voce manuq3
gestu exprimit eoz q silentiu in
dicunt. Compressit. compressit.
Substitit. vt clamor. postq cessa
uit clamor Jouis auctoritate co
hibitus. Silentia rupit. locutus e.
sic Vir. quid me alta silentia cog
tis rumpere? Ille qdem. lycaon
inquit ille feritate spicimus pes
nas dedit. nam soluere penas est
pati penas ⁊ sustinere. Eura hac
dimittite. ipꝝ deposcedi ad pena
est autez parentibus. Ad tamē
admissum. quis inqꝝ dederit pe
nas lycaon volo vos tu docere et
peccatum qd admisit. ⁊ penas q
fuit affectꝝ. Contigerat nostras.
Marrat iupiter queadmoduz sit
quisiturus hominum scelera e
celo descēdit in terras. suscepra
q3 humana figura orbem terraꝝ
rum peragravit. ac tandem ad ly
caone arcadie regē hospites cru
delissime interficiētes peruene
rit: quem in lupum idcirco seait
comutasse. q se quoq3 interfice
re conatꝝ e. Infamia ipꝝ: signo

minia seculi. quo teterrima queq3 scelera comittebant. Quā cupiens falsam. Deus enim vult oēs
boīes bonos eē. Lustro. pagro. circūco. alias lustrare e purgar ⁊ illustrare. Longa mora e enūerā
lōga mora eēt inqꝝ si enūerare vellē qtu vbiq3 scelera inueneri. Mora. culpe. scelerꝝ. noꝝa eēt culpa
⁊ scelus et maleficiū significat. Unde noꝝius declinari videt. Sane noꝝa interdum etiam penaz
significat. vnde apud iuriconsultos. Mora dedere. hoc est pene tradere ob damnum illatum. vnde
⁊ noꝝales actiones ab ipsdem appellantur que ex noꝝa atq3 maleficio seriorum aduersus do
minos instituuntur. Minor vero. eo q verum erat. maioꝝa namq3 scelera ⁊ plura ab Jone depre
hensa fuere q ferebantur. Menala transieram. describit iter quo ad lycaonem peruenit. Mena
lus autem mons est arcadie celeberrimus. Latebris. labulis. Et cum cyllene. cyllene mons arcas
die mercurio dicatus. vnde etiam cyllenius appellatur. Pineta. loca pinis consita. vt oliueta.
Lycei. mons est arcadie lyceus panu sacer. Et inhospita. inhospitalia. Arcados tyranni. Lycaon
nis arcadie regis. Tyrānus quidem apud pulcos etiam pro bono principe accipiebatur. Virgi.
Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni. vsus deinde obtinuit vt pro eo demum ponere
qui dominatu crudeliter abuteretur. Arcas sane ⁊ proprium filij Callistus nomē est ⁊ gentile. vnde
de arcadius ⁊ arcadicus vertitur. arcadia vero ab arcade. Callistꝝ filio denotata esse videtur.
nam antea tum parrhasia. tum lycaonia. tum gigantis. tum azania. tum pania. vt inqꝝ Stephanꝝ
quod de vrbibus ⁊ pplis scripsit diligentissime. vocabat. Traherent cum sera crepuscula noctem
hoc est. cum aduesperaret. Traherent. deducerēt. Sera crepuscula. crepusculuz sꝝ dubia lux.
nam creperus dubium significat. Unde ⁊ decrepiti senes dicuntur: quoꝝ vita in dubio est pstituta.
Signa dedi. hoc est significauit me esse deum. Precari colere ac venerari. Pia vota. pꝝoz preces.

De lycaon
ne l. u.
p. r. u. r. e. p. o.

Jupiter he
domineus

Mora

Menalus
Cyllene
Lyceus
Tyrānus
Arcas

Crepuscu.

facit p[er]d[er]e v[er]u[m]

Mox ait experiar. Prismo inq[ui]t lycaon p[ro]rum vota: qui me venerabant irridere cepit. deinde periculum facere de mea v[er]itate cogitavit. Discrimine ap[er]to. manifesto periculo. hoc est expertentia. Nec erit dubitabile veru[m]. nemo inq[ui]t poterit dubitare an deus sit an mortalis. si eni[m] de[us] erit interfici n[on] poterit. sin h[omo] fuerit: facile perimetur. Nec opina. inopinata. Nec c[on]tentus eo. nec satis inquit et v[er]sum est me velle perdere: nisi eti[am] mihi in cenam carnes humanas partim. elixas.

Molossi

te molossa. molossi p[ro]p[ri]i sunt epi[scopi] r[ati]a quib[us] bello victis lycaon obfides acceperat: quoz vnu[m] iugulavit: vt ip[s]m ioui apponeret epu[scop]u[m] laud[em]. Resoluit. aperuit. Semineces artus. semimortua m[em]bra & adhuc palpitantia. Mollit aq[ui]s. coquit & mollia reddit. Quos s[er]u[us] imposuit mensis. postq[ui] ait hu[m]ane mane ille carnes mihi apposite fueru[n]t: ego statim edes lycaonis incendio corripui dignas q[ui] in ra[m] crudelez d[omi]z euertent. Ceteru[m] ip[s]e territus in siluas aufugit: & in lupum feritati sue maxime c[on]uentens aial fuit c[on]mutatus. Adice flama. vltice. Tecta domu[m] a patre eni[m] totu[m] intelligim[us]. De gnos penates. qui incederent cu[m] tam sceleratu[m] d[omi]m pari possent. Territ[us] incendio eduz p[er]terit. Exululat. valde ululat. tam eni[m] in lupu[m] fuerat c[on]uersus. nam vlu lare q[uo]d facticiu[m] est verbu[m]: luporum est p[ro]p[ri]u[m]. Ab ip[s]o colligit os rabiem: q[ui] inquit loqui n[on] poterat in rabi[em] actus est: quam ab hominib[us] in pecudes transtulit. Et nuc[un]c quoq[ue] qu[ae]admodu[m] cum erat homo. In villos abeunt vestes. in pilos inquit vestes muta te fuerunt. diachia aut[em] in crura sicq[ue] Lycaon in lupu[m] fuit c[on]uersus. q[uo]d quide[m] idcirco fingitur: q[ui] lycaon auaricie dedit[ur] ex rapto ranq[ue] lupus vivebat. Auari na[m]q[ue] lupis qui nunq[ui]d satiant[ur] pecudum cede. q[ui] simillimu[m] e[st] vident[ur] hoies aut[em] in lupos c[on]uerti rursum sus[er]stiti sibi fallum e[st] contedit. plinius. v[er]u[m] tu[m] ista vulgo infirmita sit fama: intant[ur] vt in maledictis versi pelles habeant. ondit cum inq[ui]t. Euantes inter auctores grecie n[on] speret[ur] tradit Arca des scribere: ex gente Antei cuiusda[m] sorte familia electum ad stagnu[m] quoddam regionis ei[us] duct[us] vestitus in quercu susp[er]so tranare atq[ue] abire in deserta: transfigurariq[ue] in lupu[m] & cum ceteris eiusdem gnis c[on]gregari. p[er] annos noue. Quo t[em]p[or]e si hoies se abstinuerit: reuertit ad ide[m] stagnu[m]: & cuz nauerit: effigie[m] recipere ac pristinu[m] habitum addito nouem annorum sentio. Addit quoq[ue] fabius eandem recipere vestem. Nec vero plinius fabulosa esse putat. Et veteris. adhuc inquit signa pristine forme retinet: na[m] eandem & canicie[m] & vultus violentia[m] h[ab]et. oculi p[er]tea ipsi vt prius lucet: ac demum eandem feritate[m]. qua[m] eti[am] pilus exercet. Occidit vna domus. posteaq[ue] iupiter ex[em]plo lycaonis ondit: q[ui] tetris scelerib[us] infecti sunt hoies: c[on]cludit totu[m] genus humanu[m] pentus e[st] perdendu[m] sicq[ue] poeta fabula cum fabula ac mutatione cum mutatione c[on]nectit. Narratur[ur] eni[m] qu[ae]admodu[m] lapides a Deualione pyrrha post terga facti partim in mares prim[us] in feminas fuere c[on]uersi: an te describit diluuium quo gen[us] humanu[m] fuit extinctum. s[ed] n[on] domus vna p[er]ire. Des inq[ui]t hominib[us]

Mox, ait, experiar, deus hic, discrimine ap[er]to, An sit mortalis. nec erit dubitabile verum. Nocte grauem somno, nec opina p[er]dere morte. Ne parat. hec illi placet experientia veri. Nec contentus eo est, missi de gente molossa Obsidis vnius iugulum mucrone resoluit, Atq[ue] ita semineces partim feruētibus artus. Mollit aquis, partim subiecto torruit igni, Quos simul imposuit mēsis, ego vindice flāma In dominum dignos euerti tecta penates. Territus ipse fugit, nactusq[ue] silentia ruris Exululat, frustra q[ue] loqui conatur, ab ipso Colligit os rabiem, soliteq[ue] cupidine cedis Utitur in pecudes, & nuc[un]c quoq[ue] sanguine gaudet. In villos abeunt vestes, in crura lacerti, Fit lupus, & veteris seruat vestigia forme, Canicies eadem est, eadem violentia vultus, Idem oculi lucent, eadem feritatis imago est. Occidit vna domus, sed n[on] domus vna perire

Lycaon i lupum

In lupu[m] verti

Arcades

Metamorphosis Lycaonis i lupu[m]

Vertical text in the right margin, likely bleed-through or commentary.

domus sunt evertende nō vna. ubiq; eñ nefanda scelera ppetrant. Fera erynnis. feritas. imple
tas. Erynnis enim dicitur furia infernalis discordia p̄tensioneq; gaudens. In facinus iurasse putes.
posses inquit putare oēs hoies se mala ppetratos cōiurasse. Facinus. scelus q̄uis in bonā quo
q; accipiat partes. Dent ocius oēs penas. hoc est. cito ac repente oēs puniant. Dare ⁊ persolvere
penas dicitur q̄ puniuntur: sic stat finis. ralis est inquit sententia mea: vt oēs perdant. Stat. fixa

^{si mala ppetratos} ^{posse putare} ^{puniuntur capite/hoies}
Digna fuit, qua terra p̄z, fera regnat erynnis,
^{si mala ppetratos} ^{posse putare} ^{puniuntur capite/hoies}
In facinus iurasse putes, dent ocius omnes
^{quis est si meo}
Quas meruere pati (sic stat sententia) penas.
^{si} ^{deus} ^{verba} ^{interrogat} ^{Jou}
Dicta Jouis/ps. voce pbāt, stimulosq; fremēti
^{deus} ^{interrogat}
Adjiciunt, alij partes assensibus implent.

^{deus} ^{interrogat}
Est tamen humani generis iactura dolori
^{deus} ^{interrogat} ^{hominibus punire}
Omnibus, ⁊ que sit terre mortalibus orbe
^{deus} ^{interrogat} ^{de sit deus sacrificatur}
Forma futura rogant, quis sit laturus in aras
^{interrogat eos}
Tburā feris ne paret populādas tradere terras.
^{interrogat eos}
Talia querētes (sibi em̄ fore cetera cure)
^{Jupiter} ^{interrogat eos} ^{interrogat}
Ret superū trepidare vetat, sobolēq; priorū
^{diversam} ^{humano gen}
Dissimilē populō promittit origine mira.
^{statim} ^{fulminibus} ^{quod dicitur genū hūc ut iugiter}
Nāq; erat in totas spariturus fulmina terras,
Sed timuit, ne forte sacer tot ab ignibus ether
Conciperet flāmas, totusq; ardesceret axis.
Esse quoq; in fatis reminiscitur affore, ips,
Quo mare, quo tellus, coreptaq; regia celi
Ardeat, ⁊ mundi moles operosa laboret.
Tela reponūtur manib; fabricata cyclopum,
Pena placet diuersa, genus mortale sub vndis
Perdere, ⁊ ex omni nimbos dimittere celo.

est immota. est aut̄ parentheſis
Dicta iouis, oēs inquit dñ Jouis
sententiā p̄m verbis: partiz nu
tu approbavere. Assensibus, nu
tibus ⁊ manib; se Joui assentire
significat. Iactura. pditio. Or
be. p̄uate. Rogant. interrogāt
iouem. Quis sit laturus in aras
tura. quis sit dñs sacrificatur?
Populandas. vastandas ac dep
dandas. Sibi em̄ fore cetera cu
re. subaudiendū est ait verbum.
qđ eleganter in hmoī pretermi
titur locutione. est aut̄ parenthe
sis Rex superū. Jupiter. Dicit
ne mira. qz lapides: vt paulo post
narrabit in homies fuere cōuerſi
qđ quidem maxime mirandū est
Nāq; erat statim inq̄t iupiter ful
minibus genus humanū pditū
set: nisi veritus esset ne celū quo
qz terrarū incendio conflagraret
cum presertim in fatis memine
rit esse: vt aliquādo totus mund;
igne absumatur. quare nō fulmi
nibus: sed aquarum inundatōe
gen; humanū perdere decreuit.
Nāq; statimq; Sacer ether sacz
celum. Tot ab ignibus: quot op;
esset ad totā terrā comburendā.
Conciperet. cōtraheret. Totus
axis. totum celum. synecdoce est.
Axis ei qui ps est celi p̄ toto po
nitur celo. Nam axis. pp̄ie illud
est plauſtri lignū circa qđ rote ver
tunt: ad cui; similitudinē axis i mū
di sphaera vocat: circa cuius cacu
mina sphaera ipsa rotat: qbus cō
tigit sunt duo poli q̄ et vertices
dicunt: quib; veluti cardinib; vt
scribit apuleius maxie sphaera n̄
titur. arcticus ⁊ antarctic; sine bo
realis ⁊ australis. Esse quoq; in
fatis. in dispositōe fatorū. Alia

Igne incē
dend; mū
dus.

Axis

Fatum

Cyclopes

Diluuius

Eolus

Diluuij
Septio.

^{colli} ^{ventoz} ^{regit}
Protinus colijs aquilonem claudit in antris;
ratio est qua deterritus est ab incendio Jupiter: ne id eueniret qđ in fatis esse sciebat ne videlicet
totus mundus conflagraret. est aut̄ fatum vt stoici aiunt: connera rerū series per qua in sidus ad
ministratur. Affore aduenturū esse. Et mūdi moles. machina mundi. Opera. multi operis. Labo
ret. in labore ⁊ periculo proper incendiū futura sit. Hoc aut̄ maxime cū dogmate xp̄iano cōuenit
Nos em̄ credimus mundū in nouissimo die conflagraturū. Tela reponūtur. Fulmina a Cyclopi
bus confecta. Cyclopes em̄ ioui fulmina confecisse dicitur. fuerunt aut̄ populi Sicilie vnū in mes
dia fronte oculum habētes. Pena diuersa. contraria. Diluuiū em̄ incendio p̄tratum est. Nimbos
pluuias. Dimittere. deorsum mittere. Protinus colijs. Satim inquit iupiter clausis in spelunca
is ventis qui inducit serenitatē fauſtrum pluuiā gaudentē emisit. In colijs antris. in colli spelū
cis. Mortuus est aut̄ Eolum iouis ex aecta filium regē esse ventoz: qđ vt hoc loco sit exponendum.
Quod quidem idcirco fictū est quod (vt Plinius ait) Eolus ventoz rationē inuenit. Cum enim

Liber

septem insularū iuxta fretum siculum quā ab illo colie fuerūt cognominatē: princeps eēt ac ex nebu-
lis ⁊ fumo Idiere insule ardentis ventos prediceret futuros: credit⁹ est illos in sua habere præte.
Flamina a flando venti flamina dicuntur. Madidus notus euolat alis. Elegāter austri venti des-
scribit effigē. Sic enī apud p̄iscos pingebat. Ale autē ventis assignatur p̄pter velocitatē. Lectus
vultū. hoc est tectū vultū habēs. est autē poetica synecdoche. Picea caligine. Nigriis nubibus. naz
auster nubilosus est vētus. Bar-
ba grauis. plena. Nibis pluuijs.
Anda. aqua. Rozant. stillāt in ro-
ris similitudinē. Ergo manu la-
te. Postq̄ inquit notus manibus
nebulas compressit: maxime plu-
uie esse ceperūt. Sit fragor. strepi-
tus propie rerum fractarū. Den-
si nimbis. crebre pluuiē. Concipit
iris aquas. Iris nuncia iunonis
a poetis fertur. interdum autem
etiam Iouis. Sit autē iris vt scri-
bunt phisici ex reflectione radio-
rum solis lune ve in nubibus plu-
uie tempore. Sternūtur segetes
frumenta in agris existentia in
terram ab aquis deiciuntur. Se-
ges autem dicitur frumentū non
dum demessuz. Sternere vero in-
terdum in terram deicere. inter-
dum significat cooperire: vt cum
dicamus sternere mensam. Gora
deplorata. Spes valde ploratas
vota autem vocat frumenta mul-
tis votis ⁊ precibus expetita. Lo-
lonis agricolis. Irritus. van⁹ ac
sine vilo fructu. Leruleus frater.
Periphrasis neptuni. Auxiliari-
bis vndis. aquis auxiliium affe-
rentibus ad perdendū genus hu-
manum. Auxiliares autem mili-
tes propie dicuntur qui in auxi-
lium mittūtur. Conuocat hic am-
nes deos fluuioꝝ. amnis enī flu-
uius dicitur ab ambicdo: vt Clar-
ro ait: q̄ omnia flumina circueunt
Unde etiam cornua habere pin-
gūtur. Tyrāni sui. regis sui. Ty-
rānus nāq̄ apud antiquos in bo-
nam quoq̄ accipiebat p̄rez. Tir-
gi. Pars mihi pacis erit dextra:
retigisse tyranni. Hortamine hor-
tatu. exhortatione. Aperite do-
mos. fontes: qui fluuioꝝ domus
esse videntur. Mole. obstaculo.
Fluminibus fluxibus. Totas ha-
benas. translatio ab eq̄s sumpta
qui habenis inhibētur. Defrena-
to. effrenato ac sine vilo retinacu-
lo. Ipse Neptunus. Tridēte suo
Et Ioui fulmen: sic neptuno tri-
dens attribuitur. quo buz percu-
tit terram: semper sit terremotus.
Expatata. late sparsa. Penetralia cum suis sacris. hoc est pes-
netralia cum dijs penatibus. nam penetralia vt Sex. Pompe. scribit sunt penatum deozum scra-
ria. Rapiunt. vi abstrahunt. Si qua domus mansit. ordo est. Si qua domus remansit indetecta.

Iris

Segetes
Sterno

Et quecūq̄ fugant inductas flamina mibes,
Emittitq̄ notum, madidus notus euolat alis,
Terribilem picea tectus caligine vultum,
Barba grauis nimbis, canis fluit vnda capillis,
Fronte sedent nebule, rozant p̄neq̄ sinusq̄,
Et q̄ manu late p̄dentia nubila pressit,
Sit fragor, ⁊ densi fundūtur ab ethere nimbis:
Nuncia Iunonis varios induta colores,
Cōcipit Iris aquas, alimētaq̄ nubibus affert,
Sternūtur segetes, ⁊ deplorata colonis
Tota iacent, longiq̄ perit labor irritus anni.
Nec cęlo contēta suo est Iouis ira, sz illum
Ceruleus frater iuuat auxiliariibus vndis,
Conuocat hic amnes, q̄ postq̄ tecta tyzanni
Intrauēre sui, nō est hortamine longo
Nunc, ait, ytendum, vires effundite vestras,
Sic opus est, aperite domos, ac mole remota/
Fluminibus vestris totas inimitite habenas,
Iusserat, hi redeunt ac fontibus ora relaxant,
Et defrenato voluūtur in equora cursu.
Ipse tridente suo terrā percussit, at illa
Intremuit, motuq̄ vias patefecit aquarum,
Expatata ruunt per aptos flumina campos,
Lunq̄ satis, arbusta simul, pecudesq̄, virosq̄,
Tecta q̄, cuiq̄ suis rapiunt penetralia sacris.
Si qua domus mansit, potuitq̄ resistere tanto

Effigies haustri
venti d'scribit.

Expatata. late sparsa. Penetralia cum suis sacris. hoc est pes-
netralia cum dijs penatibus. nam penetralia vt Sex. Pompe. scribit sunt penatum deozum scra-
ria. Rapiunt. vi abstrahunt. Si qua domus mansit. ordo est. Si qua domus remansit indetecta.

Inde lecta non delecta in terra. Culmen tñ. culmen est tecti sursumitas a culmo dictu: q̄ culmo an
tiquitus domus tegeant. Presse. submerse. Sub gurgite. sub mari. est aut tapinosis. Nam gurgi
tem q̄ pprie locus est in flumine pfundior p̄ mari posuit poeta. Sic Str. Apparet rari nantes
in gurgite vasto. Inde fit verbu ingurgito quod r deuoro r repleo significat. Cui macrobius in sa
turnalibus scribit fabium ciuem romanu viru triumphale a deuorato patrimonio gurgite fuisse

Culmen
Burges

Inde lecta malo, culmen tamen altior: huius
Unda tegit, p̄gressq̄ latent sub gurgite turres.

Discrimē

Itaq̄ mare, r tellus nullu discrimen habebant,
Oia pontus erat, decrat quoq̄ littoza ponto.
Occupat hic collem, cymba sedet alter adunca,
Et ducit remos illic, vbi nuper ararat.

Pontus

Ille supra segetes, aut metse culmina ville
Nauigat, hic pisce summa deprendit in vlnio,
Figitur in viridi (sic fors tulit) anchora prato:
Aut subiecta tegunt curue vineta carine,
Et moqua graciles gramē carpsere capelle,
Nunc ibi deformes ponit sua corpora phoce,
Mirantur sub aqua lucos, vrbesq̄ domosq̄/
Nereides, silualq̄ tenent delphines, r altis
Incurfant ramis, agitataq̄ roboraz pulsant.

Villa
Horatig

Nat lupus inter oues, fuluos vehit vnda leones,
Unda vehit tigres, nec vires fulminis apro,
Erura nec ablato profunt velocia ceruo,
Quę sitisq̄ diu terris, vbi sistere possit,
In mare lassatis volucris vaga decidit alis.
Obruerat tumulos immensa licentia ponti,
Pulsabantq̄ noui montana cacumina fluctus.
Maxima ps vnda rapit, q̄bus vnda pepercit,

Anchora

re poeta videtur. Unda vehit tigres. tigris fera est truculēta mirande velocitatis: in armenia in
diq̄ nascens. tigris etiā est fluuius armenie a velocitate qua decurrit sic appellatus. nam tigris
lingua persica sagitta significat. Vbi sistere possit. in q̄bus terris se firmare possit. sistere autē est
stare facere. idem x̄o cū sto verbo. p̄teritum h̄z r supinū. Volucris vaga. hirūdinis est periphrasis
nam hirūdines vagos maxime volatus habent. Nec vires fulminis apro. tāto impetu apri vena
tores aggrediuntur vt vires fulminis silēs h̄re dicant. Ablato. abapto ab vndis. Lassatis, defati
gatis. Obruerat tumulos. cooperuerat montes. obruere nāq̄ est aqua terrae operire. tumuli x̄o
mōtes dicuntur a tumore. Pulsabant percutiebant. Noui fluctus. magne r inuitate vnde. Non
tana cacumina. montiu summitates. Maxima pars. hominū subaudiatur. Quibus vnda pepercit.

Tigris

Sisto

Liber

Phocis: Parnasus

Vertices Parnasi

Deucalion

Diluvium hoc particulare fuit

Consortes Corycum Corycus Themis

Separat aonios. Topographia et loci descriptio. montem enim parnasum describit: in cuius cacumine sua altitudine ab undis tutum Deucalionem et pyrriam se receperunt. Phocis regio est inter boeotiam et atticam. a phoco denotata in qua mons parnasus duobus collibus eminentis conspicitur. Ab acteis arvis ab attica regione. Nam attica apte a litore quod acti dicitur: siue ab acteo rege fuit appellata. est enim maritima regio ac fere litore esse videtur. Terra ferax. fertilis. Mons nomine parnasus. parnasus

Illos longa domant inopi ieiunia victu.

Parnassi montis descriptio.

Separat aonios acteis phocis ab arvis.

Terra ferax. Idem terra fuit, sed tempore in illo

Pars maris, et latus subitarum capus aquarum.

Mons ibi verticibus petit ardua astra duobus

Nomine Parnasus, superatque cacumine nubes:

De deo: luone in parnasu delato.

Hic ubi Deucalionem quam cetera traxerat equos

Cum consorte thori, parua rate vectus adhaesit.

Corycidas nymphas, et numina montis adorant,

Faridicamque themin, que tunc oracula tenebat:

Non illo melior quisquam nec amantior equi

Uir fuit, aut illa reuerentior vlla deorum,

Jupiter diluuium redurit

Jupiter, ut liquidis stagnare paludibus orbem

Et superesse virum, de tot modo milibus unum,

Et superesse videt, de tot modo milibus unam,

Innocuos ambos, cultores numinis ambos,

In chronice regnare athenis cerrope maxima aquarum illuues maiorem prem pyrriam thessalie absumpsit paucis per refugia motum liberatis maxime in monte parnaso in cuius circuitu deucalion tunc regno poteratur: qui tunc ad se raribus confugeret: ut narrat iustinus. suscepit. ac per summa parnassi iuga fuit. ac deinde genitum humanum ab illo fuisse reparatum auunt. Hic ubi eleganter hic et ubi ita iungitur: ut id est quod: cuius ubi et quod grammaticae locutioni satis esse videatur: ut cum dicimus tibi morem quod: si id quod fratri sum pollicetur nam quod suus pollicetur satis esset. Illa cetera parathesis est: relictis qua inquit loca mare occupauerat. Cum consorte thori. hoc est vxore. nam vxor lecti mariti sors est. Corycidas nymphas corycum antrum est parnassi nymphis sacrum. vbi corycidas nympha dicitur. est aut forma patronimica. per possessiuam: est etiam corycus ciliacis et verba et mons et antrum ubi optimum nascitur coccyus. est praeterea corycus: ut stephanus scribit mons tonie altissimus: et portus et insula: est et promontorium crethe et portus ethiopiae corycia appellatus. Et numina montis: appollini baccho et musis parnassus dicitur esse consecratus. Faridicamque themin. themin archana fatum predicentem. themis autem dea fuit: quae ut inquit Sextus Propertius: praecipiebat hostibus et diis pererent id quod fas esset. vbi etiam nomen accepit. nam themis apud grecos fas ac iustum significat. Non illo melior quisquam. haec eo pertinet ut ostendat poeta deucalionem et pyrriam ob pietatem in deos merito fuisse incolumes conseruatos. Reuerentior deorum: regimen est partitionis virtute comparatiua: sed quod actus conuersti in habitum dicitur virtute nominis abaltis: sicut amantior equi Jupiter ut liquidis stagnare. postea inquit iupiter vidit totum orbem terrarum sic aquas esse obrutum: ut stagnum esse videtur. ac ex omnibus solos deucalionem et pyrriam fuisse reducta serenitate diluuium ita descretere cepit: ut terre ceperint apparere. Stagnare. stagnum et lacum esse effectum. stagnare enim proprie dicitur terre aquis non desluentibus cooperte. stagna siquidem paludes lacunesque ac lame vocantur. Superesse. superuivere. Innocuos. infantes innocentes. Nubila disiecta. nubes dissipata.

uit. Nimbis aquilone remotis, ab aqilone depulsi, est em aquilo ventus nubila expellens: ac serena nitate inducens. Et celo terras ostendit, eleganter: nam ita aquis tegebantur: vt acri occulte essent terre. Celo aeri. Ira maris, tempestas. Manet, pmanet, pstat perieuerat. Tricuspide telo, periphralis est tridentis, tres em cuspides hz, vn tridēs dicitur est. Mulcet aq̄s, mitigat mare tumidū atq̄ iratu. Rector pelagi, neptunus. Innato murice, ingentis ta & naturali purpura, murex em piscis est: ex cuius sanguine purpureus pficitur color. Lectū hūe ros synecdoche poetica, tectos est & cooptos humeros hūtez intellī gimus. Leruleū tritona, ceruleū mare ipse dicitur: q̄quid color em hz maris. Triton aut fertur esse tubicē Neptuniciui mandat vt receptū canor: fluuiosq̄ i suos fontes reuocet. Conchaq̄ sonat, triton pro tuba cōcha longiore vtiē Re vera aut inueniunt tritones conchis canentes: vt Plinius refert. Signo dato, facto signo vt redeant. Laua buccina, describit conchā: qua p tuba vti solet triton. Tortilis in latum, retorta in latitudines. Que turbine crescit ab imo, que ab ore angusto inflat: & in ampluz desinit: ad turbine similitudinem. Buccina que in medio, elegans anadiplosis: q̄ buccine laus exprimitur, cuz em inflatur: omnia littora resonant. Conceptit vbi aera, postq̄ inflari cepit. Sub vtroq̄ pbebo, sole et oriente & occidente, est autem hy perbole poetica. Ab oriente enī ad occidentē tube illius sonitum audiri affirmat quod omnē excedit veritatem. Luz quoq̄ vt ora dei, hoc est postq̄ ori tritonis suscit admota. Rozantia, stillantia, fuslos recessus, regressus fluuiorum a neptuno imperatos. Coercuit, inhibuit & cōtinuit. Jam mare litus hz, quo pauloante carebar. Subsidit, dimittitur & minus profunda sunt. Postq̄ diez longā, post longum tempus. Flu data, folijs priuata atq̄ spoliata. Redditus orbis erat, hoc est si bipsi orbis restitutus esse videbatur. Desolatas, desitutas amantibus. O soror o cōiunx, patheticā est oratio & affectus plenar: qua deucalion martmopere sibi pyrham deuincit. Et patruelis origo deucalion & pyrha patruelis fuerūt, nam Japer⁹ duos susculisse filios dicit. Prometheū qui deucalion & epimetheū q̄ pyrham genuit. Deinde rhorus lect⁹ & nu

Tridēs
Murex

Triton

Nubila dissecit, nimbisq̄ aquilone remotis,
Et celo terras ostendit, & ethera terris,
Nec maris ira manet, positoq̄ tricuspide telo,
Mulcet aquas rector pelagi, supraq̄ pfundum
Extantē, atq̄ humeros innato murice tectum
Ceruleū tritona vocat, conchaq̄ sonanti
Inspirare iubet, fluctusq̄ & flumina signo
Jam reuocare dato: caua buccina sumitur illi
Tortilis in latum, que turbine crescit ab imo
Buccina, que in medio conceptit vbi aera ponto,
Littora voce replet sub vtroq̄ iacentia pbebo,
Tum quoq̄, vt ora dei madida rozantia barba
Contigit, & cecinit iussos in flata recessus,
Omnibus audita est telluris & equoris vndis,
Et q̄bus est vndis audita, coercuit oēs.

Jam mare litus hz, plenos capit alueus amnes,
Flumina subsidit, collesq̄ exire videntur,
Surgit hum⁹, crescūt loca, decrescētib⁹ vndis,
Postq̄ die longam nudata cacumina silue
Ostendūt, limūq̄ tenent in fronde relictu,
Redditus orbis erat: que postq̄ vidit aptum,
Et desolatas agere alta silentia terras,
Deucalion lachrymis ita pyrham affat obortis,
O soror, o coniunx, o femina sola superstes,
Quam cōmune mihi gen⁹, & patruelis origo,
Deinde torus iungit, nūc ipsa pericula iungūt
Terrarū, quascūq̄ vidēt occasus & ortus,
Nos duo turba sumus, possedit cetera pontus:
Hęc q̄ adhuc vite nō est fiducia nostre
Certa satis, terrent etiā nūc nubila mentem:

Ora dei
calois ad
pyrham
vxoem

Liber

(O vtmā 27)

Exemplū
Exemplar

Cephalis

fastigium

ptie. Erepta liberata ab hoc dīlu
 uio. Misericordia dīz
 gna. Paternis artib⁹ nā, pmerbe
 us vt lup⁹ iā dīcīm⁹: terrā i ima
 gīnē hoīs figurauit: reiq; aiām ex
 igne eductā imisit. Infundere: i
 mittere. gen⁹ mortale. gen⁹ hūa
 nū. Sic vltuz ē supis. parcthes ē
 q̄ vti solem⁹: cū cām alicul⁹ rei al
 signare nescim⁹. Hoīm⁹ exēpla
 manem⁹. exēpla p exēplarib⁹ po
 suit. exēplū ē em qd aut seqmur.
 aut vitem⁹. Exēplar aut ē ex quo
 altd sile faciam⁹. Per sacras for
 tes. p sacra oraacula ⁊ deoz rīsa.
 Cephalidas yndas cephalis fluui
 us ē ad pīnallī radices. vñ patro
 nymicū fūxit poeta. Et nōdū liq
 das. nōdū puras ac lipidas: s; li
 mo turbidas. S; tā vada nota se
 cātes. s; tā alueos suos tenētes.
 neq; ei ripis egrediebantē secare
 nāq; iterdū incidere: iterdū tene
 re sīgt. vñ sectas p̄hoz dīctas cē
 Seru⁹ ait: q; ppositū teneāt. vñ
 gi. ille viā secar ad naues. Inde
 vñ. antiq; tēpla ingressuri deosq;
 p̄caturī id qd nos q; facim⁹: p̄us
 se aq; asp̄gebāt: quā ⁊ s̄uetudinez
 Deucalio ⁊ pyrba dñs supplica
 tūri fūarūt. Irrozauere. in p̄sere
 Libatos liqores. haustas aq;.
 Ad dūbra. ad tēpla. nā delubriū
 mō simulacrū dei: mō tēplū sīgt.
 Sacre dee. themidat. Quoz fasti
 gīa. sūmitates. nā fastigū ē altē
 rudo ac sūmitas cuiuscūq; operi
 Turpi musco muscus herbula ē
 mīnūssīma i loc hūidō nascēs.
 Squallebāt. squalidat deturpa
 ta erāt. Stabātq; sine ignib⁹ are
 altaria sine sacrificijs erāt. Erre
 pli tetigere ēd⁹ modū adorandī
 pulchre describit. Prociūbat. p̄ci
 dit. Pron⁹. supplex. Remolescūt
 mollia ⁊ mitia sūt. Precib⁹ iussū
 p̄cib⁹ iustoz hoīm. Meris reb⁹.
 delet. ⁊ oppressis. Sortēq; dedit
 oraclusū ⁊ rīsus qd subieit. Erre
 late. opite ac regite. Obstupere
 vsū p̄ loqū tps stupētesuere ad
 mītrati qd nā sibi vellet tale rīsu
 Rūpit silētia voce. locuta ē. Pa
 uido ore. timido vultu. Pauetq;
 q; tīmet. cā est nāq; q; pyrba me
 ritovlt videri veniā rogare. Ma
 ternas ymbraas. mīris aiāz. Repe
 tūt. mēte reuoluūt. Lecis latebris
 obscuri velamiūb⁹. Colūtāt. co
 girāt. Inde p̄metēdes. Deuca;

Quis tibi, si sine me fatis erepta fuisses,
 Nunc animus, miseranda foret, quo sola timores
 Ferre modo posses? quo consolante dolores?
 Nāq; ego (crede mihi) si te q; pontus haberet,
 Te sequerer, comūx, et me q; pontus haberet.
 O vtinam possem populos reparare paternis
 Artibus, atq; animas formate infundere terre,
 Nunc genus in nobis restat mortale duobus,
 (Sic visus est superis) hoīm⁹q; exēpla manem⁹.
 Dixerat, et flebant: placuit cęleste precari
 Numen, et auxilium per sacras querere fortes.
 Nulla mora est, adeūt piter cephalidas yndas,
 Et nōdū liqdas, sed iam vada nota secantes;
 Inde vbi libatos irrozauere liqores
 Vestibus et capiti, flectunt vestigia sacre
 Ad delubra deę, quorum fastigia turpi
 Squallebāt musco, stabātq; sine ignibus are.
 At templi tetigere gradus, procumbit vterq;
 Pron⁹ humi, gelidoq; pauēs dedit oscula saxo.
 Atq; ita, si precibus (dixerunt) mīnūssī iussis
 Elicta remollescunt, si flectitur ira deorum,
 Digthemī, qua gener⁹ dānū repabile nostri
 Arte sit, et meris fer opē mitissima rebus.
 Nota dea est, sortēq; dedit, discedite templo,
 Et velate caput, cinctasq; resoluite vestes,
 Ossaq; post tergum magne iactate parentis.
 Obstupere diu, rūpitq; silētia voce
 Pyrba prioz, iussisq; deę parere recusat,
 Detq; sibi veniā p̄uīdo rogat ore, pauetq;
 Ledere iactatis maternas ossibus ymbraas,
 Interea repetunt cecis obscura latebris
 Verba datę sortis secum, intra seq; volutant:

Cōsultur
Themis
dea

Pratio

Oraclū

Non pmethei filius. Epimethida. pyrha Epimethi filia. Muleet mitigat ac solatur. Solertia. In
 gentiu prudentia. pprie aut acumen ingenij ac velocitas solertia dr. Nullu nefas, nulla imperate
 Suadet mandant. iubent. tametsi sua dere, pprie hortari significat. Magna pars terra est. recte
 oraculu interpretat est Deucalion. na terra merito magna pars dr: cum aiata oia atq; inanimata
 ex ea nascant. Coniugis augurio. mariti vaticinio. Titania pyrha. Japeti titanis nepti. Diffidit
 Inde pmetrides placidis epimethida dictis
 Mulcet, et aut fallax, aut est solertia nobis,
 Aut pia sunt, nullumq; nefas oracula suadent:
 Magna pars terra est, lapides i corpe terre
 Ossa reor dici, iacere hos post terga tubemur.
 Coniugis augurio qd titania mota est,
 Spes in dubio est, et adhuc celestibus ambo

Diffidit monitis, sed quid tentare nocebit?
 Discedit, velatq; caput, tunicaq; recingunt,
 Et iussos lapides sua post vestigia mittunt.
 Sara q; hoc credat, nisi sit p teste vetustas
 Ponere duriciem cepere, suuq; rigorem,
 Molliriq; moza, mollitaq; ducere formam,
 Vox vbi creuerit, naturaq; mitior illis
 Contigit, vt qdam sic no manifesta videri
 Forma pot hois, sed vti de marmore cepta
 No exacta satis, rudibusq; simillima signis.
 Que tñ ex illis aliquo ps humida succo,
 Et terrena fuit, versa est in corporis vsum,
 Quod solidu est, factiq; neq; mutat in ossa,
 Que modo vena fuit, sub eodem noie mansit,
 Inq; breui spacios superoꝝ numines saxa
 Missa viri manibus, faciem traxere viroꝝ,
 Et de femineo reparata est femina tactu:
 Inde gemis duru sumus, et periensq; labor,
 Et documenta dam, qua sumus origine nati.
 Cetera diuersis tellus animalia formis
 Spote sua pepit, postq; vet? humor ab igne
 Percaluit solis, cgmq; ydeq; paludes

no credit. Sz qd reptare nocebit
 aut subaudiat. Helantq; caput.
 regit. cooperiunt. Sua post vesti
 gia: post sua terga: vestigia autē
 pedu signa dicuntur: sed frequen
 ter pro ipis pedib? ponuntur. Mi
 tunt. iaciunt. Quis hoc credat?
 parē helis cū interrogatōe admī
 ratōis plena. q̄ id qd incredibile
 est: verisile fieri videt. cū ei id p
 sci testetur: nobis quoz est credē
 dū. Cerystas antiquas. q̄ maxie
 est auctoritatis. Hoc autē idcirco
 fingitur q̄ deucaliō rex thessalie
 post diluuiū quo tota grecia fuit
 inundata. rudes boves ac feros:
 morib? ac legib? instruxit: qd? du
 ricie oem ac feritate deposuere.
 Molliri. mollita fieri. Ducere for
 mā. accipere formā et figurā hū
 mā. Mitior. mollior. Et quedam
 quandā qdē inq̄ formā brevide
 banē saxa illa. sz nō humanā ap
 te p: se ferebāt figurā. talē autē
 habebāt qualē statue marmoree
 inchoate. Sz vti. sz tāq. nō ex
 acta exulta. pfecta. Rudib? signis
 impolitis inelaboratisq; status.
 signa enī etiā statuas significat.
 Que tñ ex illis terrene inq̄ par
 tes lapidū molles et humide i car
 nē fuere conuerse. solide do et du
 re in ossa: vne aut in venas. nam
 et lapides venas suas hnt. Corp
 ris. carnis. corp? enī pprie viuē
 tium dr. caro mortuoꝝ. Supero
 riu numine. deoꝝ voluntate. Tra
 xere. cocepere. Facie viroꝝ. signu
 ra mariti. Experiens labor. pari
 ens labor. Sic Arg. Deucaliō va
 cū lapides iactauit in vrbē. vndē
 boves nati durū gen? Et documē
 ta. experimēta. alias documenta
 sunt exēpla: vt ait Ciarro: q̄ doce
 di cā dicunt. Qua sumus origine
 nati. quā origine sim? sortiti. cuz
 enī tam patietes labor sim? facti
 le ondim? nos de lapidib? eē ge
 neratos. Cetera diuersis. Reliq̄
 inq̄ aialia ex terra humida et so
 le calefacta orta sunt: id qd fieri
 posse facile. Egypt? est documen
 to. nā post nūl inūdatiōē glebe
 in varias aialium figuras comū
 tant. hec aut idcirco a poeta iter
 c. liij

Allegoria h

Sara in hoico

Corpus Caro

Terra i di uersa ani maha

Sara in hoico

*

feruntur: ut eodem modo daphnes in lauz metamorphosin cum supore conecat. Et de paludes humide. Estu. seruiore. Aluaci solo terra vitā subministrāti. Leu matris in aluo. tanq̄ in vtero matris. Lepere. coepe. praxere. Faciem aliquā formā et figurā. Septēfluus nilus. exēplo declarat reliqua aialia ex terra spōte fuisse orta. Nil⁹ aut fluu⁹ singulis quibusq̄ anis egyptū inūdans. fecūdam nō solum frumētōz: s; varioz quoq; aialium eam reddit. Septēfluus idcirco dicitur q̄ septem

Nilus
Olla nili

Nilii noia

ostijs in mare erūpit: quoz noia hec a dōdoro memorātur. pellu-
siaci qd̄ ad oriētes h̄git. paniticū in endesiū pheniticū. sebēniticūz bolbiticū. canopicū. Nilii aut̄ ort̄ adeo est incert⁹ ut ipsi astopon id est ortā e tenebris aquam vocēt. Sane nil⁹ varijs noibus fuit appellat⁹. naz primū a cursu veloci-
tate pfunditateq; aquaz aquila fuit vocat⁹. Deinde ab egypto rege egyptus. tuz a nilo rege nilus Alueo. sinerelis est duaz vocaliū in vnā. Ethereo sidere. igneo sole. Modo cepta. mimodo ichoas-
ta. Quippe vbi tepiem. ex h̄iore et calore fm phisicos ait oia ḡnari. Lunc sit ignis aq̄ pugnat. q̄ nis inq̄ ignis aque sit p̄rari⁹ calor t̄i cuz h̄iore cōmixtus oia generat. Et discors cōcordia. acute dicitur quis fatuevideat. naz calor et humor se pat̄spugnant et discordes sunt. iūcti atq; mixti concordēs ad agēdum atq; ḡnanduz vidētur. Fetib⁹. partub⁹. Lutulēta. lutosa. Hecāquid. calefacta fuit. Reddidit. rep̄trauit ac restituit. illa q̄dem nollet ḡnalle subaudiedum. Sz te quoq; marie pythōn. tum genuit. pythōnē mari mū serpētē ex terra ortū esse ab appollineq; fuisse interfectū narratur. a quo et pythi⁹ apollo fuit cognoscat⁹. et pythia. ludi ad p̄petuā rei memoriā fucere instituti. i quib⁹ q̄ vicisset esulea corona anteq; laur⁹ ellz coronabaf. Est aut̄ apostrophe ad serpētē. pythōn quoq; est ut solin⁹ scribit in asia cāp⁹ patētissim⁹ quo p̄rio aduēt⁹ tui cōtēte aduolant. Porro pythopolis duaz est vrbūz nomen quaz altera missie altera carie ē. In spaciū de mōte tenebas. ac clamatio est q̄ magnitudo serpētis declaratur. Tenebas. occupa-
bas. De⁹ arcitenēs. Apollo q̄ cuz arcu et pharetra p̄ngebat. Lap̄s q̄ fugacib⁹. capē capre sunt h̄lucifres velocissime. Erāusta. euacuatā pharetra aut̄ sagittaz est res postpositiū. Per vulnera nigra. b̄p̄pellage est. nigri eniz venenū p̄ vulnera effusum intelligitur.

Pythōn

Pythia

Pythopolis

Capres

Intumuere estu, secundaq; semina rerum

Aluaci nutrita solo, ceu matris in aluo,

Creuerunt, facieq; aliquam cepere morando.

Sic, vbi deseruit madidos septēfluus agros *Ab exemplo*

Nilus, et antiquo sua flumina reddidit aluēo,

Ethereoq; recens et arsit sidere limus,

Plurima cultores versis animalia glebis

Inueniunt, et in his quedam modo cepta p̄ ipsuz

Nascendi spacium, quedam imperfecta, fuisq;

Trunca vident humeris, et eodem corpore sepe.

Alter pars viuunt, rudis est pars altera tellus.

Quippe, vbi teperies sumpserē humorq; calorq;

Concipiunt, et ab his oriuntur cūcta duobus:

Lunc sit ignis aque pugnat, vapor humid⁹ oēs

Res creat, et discors concordia fetib⁹ apta est.

Ergo, vbi diluuiō tellus lutulenta recenti

Solibus ethereis, altoq; recanduit estu,

Edidit innumeras species, partimq; figuras

Reddidit antiquas, partim noua mōstra creauit.

Illa q̄dem nollet, sed te quoq; maxime pythōn

Tum genuit, populisq; nouis incognite serpens

Terror eras, tantum spacij de monte tenebas.

Hunc deus arcitenens, et nunq; talibus armis

Ante, nisi in damis, capreisq; fugacibus, vltus;

Bille grauem telis exhausta pene pharetra

Perdidit, effuso per vulnera nigra veneno.

Ne ve operis famam, posset delere vetustas,

Instituit sacros celebri certamine ludos,

Pythia, perdomiti serpentis nomine, dictos.

De pythone serpente, et eius cebe.

Pythij ludi.

Ubi iuuenum quicūq; quisquis inquit pythia vicisset aut pugilis. aut cursu. aut curru escula
corona donabat. Nota vel curru vt a pte totuz intelligam. Esculee frōdis honorem. coronā ex frō
dibus esculi pfectā. nām escul' arbor est glādifera dicta q̄ p̄sca ex ill' fructu esca sumerit. Non
dum laur' erat. Eōcōmme mutatōem sequētez. cū supiorib' p̄nectit assignās em̄ cām cur'. pythioz
victōres esculēā coronaz acciperēt. laur'. qua postea qui vicissent fuere coronati: nōdūz fuisse ait.

Esculus

Hic iuuenum quicūq; manu/pedibus v̄ rota ve,
Uiscerat, esculee capiebat frondis honorem,

^{scilla} ^{apollō}
Nondum laurus erat, longozq; decentia crine

^{apollō} ^{scilla} ^{apollō}
Tempora cingebat de qualibet arboze phebuz.

Primus amor phebū daphne penēia, quem non

Sors ignara dedit, sed seua cupidinis tra,

Delius hunc nuper, victo serpēte, supbus

Uiderat, adducto flectētem cornua neruo:

Quidq; tibi/lasciue puer/cum fortibus armis,

Dixerat, ista decēt humeros gestamina nostros,

Qui dare certa fere, dare vulnera possum? hosti,

Qui modo pestifero tot iugeravēire premētem,

Strauim? immūerts tumidū pythona sagittis,

Tu face, nescio quos, esto contēt? amores

Irritare tua, nec laudes asserere nostras.

^{scilla} ^{apollō}
Fili' huic veneris, figat tu? omnia pbebe,

^{scilla}
Te me? arc? ait, q̄toq; animalia cedūt

^{scilla}
Lūcta deo, tanto minor est tua gloria nostra.

^{scilla}
Dixit, et eliso percussis aere pennis,

Impiger vmbrosa p̄nassi constitit arce,

^{scilla}
Deq; sagittifera promissit duo p̄haretra

^{scilla}
Diuersoz opey, fugat hoc, facit illud amorem;

^{scilla}
Qd facit/auratū est, et cuspidē fulget acuta,

fere sit opus expōnē. Dell' apollo. a delo insula cognōiat? in qua vna cū diana nat' esse p̄batur.
Adducto neruo. gestum exprimit sagittarioz. Tot iugera. m̄ge? tātum terre dicitur q̄ruz par bo
um in die vno arare pōt. Strauimus. p̄trauimus interfecimus. sterni enim stātia dicitur cum in
terram deicitur. Tumidū. inflatum. supbia elatus. Nescio quos amores. cū quodā contēptu hec
dicitur: ac si diceret leues molles atq; viris negligēdos. Irritare. p̄ocare. stimulare. Tua face ti
bi pueniēte. fax autē cupidinis attribuit. qua iuuenū ai amore inflāmantur. Hec asserere. arroga. v̄
dica. Fili' huic veneris. Cupido. figat tu? lz p̄dictio subitelligēda v̄. lz inq̄t tuus arc? oia aialia
figat. meuz tū tu effugere nō poteris. Sicq; gloria tua tāto mior est q̄ nostra: q̄to aialia q̄ tu feris
deo sunt inferiora. Eliso aere impulsō. Percussis pennis. alis. Nam alatus Cupido pingitur. Arc
ce. cacumine. vertice. Promissit. de promissit. excepit. Diuersorum operum contrariōz effectuum.

Daphne
in laur

Parafraus
ad mēta
mōphesin
daphnes
lauri.

Cōtentio
apollinis
et Cupidi
Dicit.

Cupidis
tela duo

Ubi iuuenum quicūq; quisquis inquit pythia vicisset aut pugilis. aut cursu. aut curru escula corona donabat. Nota vel curru vt a pte totuz intelligam. Esculee frōdis honorem. coronā ex frōdibus esculi pfectā. nām escul' arbor est glādifera dicta q̄ p̄sca ex ill' fructu esca sumerit. Non dum laur' erat. Eōcōmme mutatōem sequētez. cū supiorib' p̄nectit assignās em̄ cām cur'. pythioz victōres esculēā coronaz acciperēt. laur'. qua postea qui vicissent fuere coronati: nōdūz fuisse ait.

Liber

Fugat fugerel facit de pellit. Obtusum sine cuspe. Hoc obtuso ad p̄p̄n̄quis enis hoc p̄nomen referitur. illud ad lōginqui. Traiecta p̄ ossa trāscure. Eruius pellic. Eruius d̄n̄r spolia nō seluz q̄ hoibus detrahūtur: s̄ etiaz q̄ alijs aialib⁹. Eruius aut̄ ferax pelles d̄n̄r. Lactuar captax. Immu p̄re emula p̄ebes. Imitatrix. Diane q̄ p̄p̄etua gaudet x̄gitate. Utra coerebat. quō Daphne d̄as ne esset imitatrix exponit. nā neq; ornatu capitis gaudebat: ⁊ viros oēs aspnabat. Utra regmen est capitis muliebris. Sine lege. si ne ordine. Quersata aspnata Lustrar. pagrat. circūit. Hec qd̄ h̄z men. De⁹ ē nuptiar̄ q̄ ⁊ hymnee⁹

Si. p̄ nuptijs aut̄ ponit. Tedas iugales. nuptias a p̄e. n. totū inuelligim⁹. nouis. n. nuptijs faces accēse p̄ferbant. tēda aut̄ arbor est ex qua opte p̄ficiuntur faces. Verecundo rubore. pudicor a x̄cūdia pueniēte. Blādis lacertis p̄ ip̄a blāda. Sic Uirg. Scelera taz inuolserit bastā p̄ipe scelera est. n. spallage q̄ frequēter poete v̄tūtur. Dedit hoc p̄r aū Diane. Exēplo p̄suadere n̄nt̄ p̄r: vt se x̄ginez viuere p̄mittat. nā ⁊ t̄p̄iter p̄cessit Diane filie: vt p̄p̄etua fruere⁹ x̄ginitate. U. sup̄ster. Ille q̄dez obseq̄tur. Pene p̄r mores gerit tibi inq̄t Quid. Est aut̄ ap̄ostropher p̄uerso sermōis ad puellam. Decor iste pulchritudo ista tua excellens. Tuo voto. tue cupiditate Fallit decipiūt id em̄ spabat qd̄ minime est assecutus. Uros leues stipule. Duplīca similitudie ⁊ stipulay ⁊ septū ardentum ondit poeta q̄vehemēti amore Daphnen p̄c̄gretur apollo. Adolētur. ardet cōburūtur. De p̄ris aristis. ablaris spicis. p̄rem em̄. p̄ toto posuit. aristē nāq; partes sunt spice acutissime sic dicte q̄ p̄rimū arefcāt. Et facib⁹ sepes ardet. sepes ex arbutis p̄stāt: q̄ b⁹ ab īgressu agroz viatores ardetur. Quas forte viator. viator a via sine pot⁹ a v̄io qd̄ nisi ī cōpō sitōe inuolu nō est: vt obuiō deuio derinat. atq; is p̄p̄e s̄: q̄ iter ali qd̄ suscipit p̄gēdum. tametsi ap̄d romanos ij viatores dicebātur q̄ magistrat⁹ ex agris in vrbē euocabāt vt Plin⁹ scribit. Vel nimis admouit: vel nimis p̄ sepes posuit. Sub lucē. circa lucē diei adueniētem. solēt. n. viatores noctu faces secū ferre. q̄s adueniēte luce iuxta sepes relinquit. In flāmas abijt. Accēsus ⁊ inflāmat⁹ est amore daphnes. Sterile amore. vanū ex quo nullā voluptatez est habitur⁹. Ecq̄d si comātur aut̄. ecq̄d dictio est interrogātis ⁊ p̄c̄ scribitur. Comātur. om̄ētur ac si diceret. si ornarentur capilli

Uiator

Qd̄ fugat obtusum est, ⁊ h̄z sub arūdinē plūbium. Hoc de⁹ in n̄m̄pham p̄necida fixit, at illo Zesit appollineas traiecta per ossa medullas. Protin⁹ alter amat, fugit altera nomen amātis, Siluarum latebris, captiuarūq; ferarum Eruius gaudens, inuupteq; emula p̄ebes, Utra coerebat positos sine lege capillos: Mulci illam petiēre, illa aduersata petentes, Impatiens experisq; viri/nemora auia lustrat, Nec qd̄ h̄men, qd̄ amor, qd̄ sint cōiubia curat: Sepe pater dixit, generum mibi filia debes, Sepe pater dixit, debes mibi nata nepotes: Illa, velut crimen, tedas exosa iugales, Pulchra verecundo suffundens ora rubore, Inq; patris blandis herens ceruice lacertis, Da mibi perpetua genitor carissime, dixit, Uirginitate frui, dedit hoc pater ante dianē: Ille quidem obsequitur, s̄ te decor iste qd̄ optas Esse vetat, votoq; tuo tua forma repugnat. Phebus amat, visq; cupit cōiubia daphnes, Qd̄q; cupit sperat, suaq; illum oracula fallunt, Uros leues stipule demptis adolētur aristis, Et facibus sepes ardent, quas forte viator Uel nimis admouit, vel iam sub luce relinquit: Sic deus in flammās abijt, sic pectore toto Uritur, ⁊ sterilem sperado nutrit amorem. Spectat inornatos collo pendere capillos: Ecquid si comantur, ait, videt igne micantes

Apollo celo cupidus factus.

Apollo amore daphnes flagrat.

Simile

multo de cetero essent. Uicantes, fulgentes. Uidet oscula, parua ora, non basia. Est enim ab ore di-
minutium, os aut paruum maxime uirginem comendat. Que non est uidisse satis, illa enim etiam osen-
lari cupiebat. Laudat digitosq;, morem exprimit elegantium amatorum: qui omnia amica sua membra
laudare solent. Et nudos lacertos, mulierum romanarum habitum describit qui nunc quoque multis est
in usu. Si qua latent meliora putat, non de pudendis ut inquit Fabius, est intelligendum: sed de uis o-

Sideribus similes oculos, uidet oscula, que non
Est uidisse satis, laudat digitosq; manusq;

Brachiaq; et nudos media plus parte lacertos,

Si qua latent meliora putat, fuit ocior aura

Ille leui, neq; ad hec reuocantis uerba resistit:

Nympha precor penencia mane, non insequor hostis,

Nympha mane, sic agna lupum, sic cerua leonem,

Sic aquilam penna fugiunt trepidate columbe,

Hostes queq; suos, amor est mihi causa sequendi.

Ne miserum, ne prona cadas, indigna uel lecti

Errura notent sentes, et sim tibi causa doloris,

Alpera/qua properas/loca sunt, moderatius oro

Curres; fugasq; inhibe, moderatius insequar ipse,

Cui placeas inquire tamen, non incola montis,

Non ego sum pastor, non hic armenta, gregesq;

Horridus obseruo, nescis temeraria, nescis,

Quem fugas, idq; fugis, mihi delphica tellus,

Et claros, et tenedos, pataraq; regia seruit,

Jupiter est genitor, per me, quod eritq; fuitq;

bus corporis partibus que ueste occultantur. Neq; resistit, neq; consistit neq; remoratur cursum. Uenocante, Apollinis. Nympha precor, hac oratione apollo conatur daphne persuadere ne se fugiat: sed in suos ueniat amplexus. Nympha mane, Elegans repetitio amatorie orationis maxime conueniens. Sic agna lupum, his similitudinibus ostendit apollo se a hoste ad daphne uitari, cum ipsam amore captus, sequitur est autem hipozugma, fugit enim uerbum est subaudiendum, lupum non ut hostem oues naturam: et cerui leones: ac denique omnia animalia bruta suos quoque fugiunt hostes. Penna trepidate, cum quodam timore sperantibus alis, aquila non ab aquilo hoc est fusco, et sub nigro colore est dicta: quibus quidam ab acute uident illam denotant uelint ut scribit Pom. Ne miserum ne prona cadas, ex arte se sollicitum esse significat de salute puelle qua potiri cupiebat. Notent sentes, pungat ac lacret spine, sentes enim numero plurali spine dicitur. Moderatius curres, modeste stius lenti. Fugasq; inhibe, ceterum ne fugam, noli fugere. Horridus obseruo, incultus custodiam. Armenta gregesq; Armatus id genus pecoris appellatur: ut ait Ser. populus: quod est idoneum ad opus amorum grex non sit ex capris, porcis ouibus et similibus etiam ex bobus, ut grex sit generalius nomen, armatus

Daphnes dat se in fugam.

Apollo loquitur

Aquila

Armatus

Adollinis propria Delphi Claros Tenedos Patara

spati. Cicero in philippicis, cecidit greges armatorum. Mihi delphica tellus, artificiosa et potentia et genitrix et clara inuenta: innotat apollo: ut ad se amatum daphne alliciat. Horridus namque singulis mulieribus aut maxime capiuntur. Delphica tellus, delphi uerbo est phocidis ad pnastrum ubi templum apollinis et opibus et certis oraculis clarissimum fuit. unde oracula delphica sunt dicta. delphi autem fuere cognouit: quod apollo delphini filius siluc nauigauit delphis autem est adytum ex quoque lapidibus extractum opus. Agamemnis et tropho-ny. Et claros, uerbo est licie apollinis dicata. unde clari cognouit. Et tenedos, tenedos insula est ad helespontum una ex sporadibus que prius Lencophris fuit appellata. a tene autem tenedos est dicta quasi tene-dos, hoc est tene solium. Unde tenedi ueritatem est etiam tenedos uerbo licie uel ut alij asserunt Paphile quam sub tutela sua esse apollo ait. Patara regia, patara uerbo est licie a pataro apollinis et licie filios appellata in qua apollo maxime colebatur. unde et patare fuit cognominatus Alexander autem scribit ut stephanus refert, feliciam puellam ex ophionide sacra apollini afferentem in pataris in uia deponi to uase quietuisse. Illa uero erat pematata, lyre arcus et sagitte quibus infantes ludunt. uero autem flete pataram hoc est cistam in mare fuisse delatam, puellam autem: hinc enim domum rediisse, pataram uero ad licet cheronensem aduectam fuisse, quendam autem ex pflugis a feliciam a pataram incidisse: que in illa erat pematata cobussisse, ac cheronensem apollini consecrasset, totamque illam regionem a patara uase patara denotasse. patara autem grece interpretatur cista. unde patare et patarus declinatur Jupiter est genitor, Apollo namque iouis ex latona filius fuisse prohibetur. Per me quod eritq; appollo se

Apollo amorem daphnes flagrat.

Simile

velle esse vaticinatio significat. **Per me concordant carmina neruis.**
 uis. hoc est musices et harmonie
 ego sum inuictor. **Carmina carle**
 ne. **Neruis cordis. Certa quod no**
 stra est. se peritū quod est sagitta
 rium p̄fitef. sed cupidines a quo
 est percussus peritiozem eē ait. **In**
 vacuo pectore. libero amoris as
 sectu. **Opifexq; opem faciens et**
 ferens auxiliū. Interdum opifex
 opus faciens. **Hec mihi. dolet a**
 pollo q; nullā inuentat medicinā
 que amorē lenet. **Hec aut volētis**
 est interiectio q; cum orō copula
 tur. **Timido cursu. by pallage est**
 ipsa em timida intelligitur. **Tūc**
 quos visa decēs. quū inquit cur
 reret daphne visa est decorat pul
 chra. **Corpora. corpis membra et**
 carnes. **Corpus em videntū. ca**
 ro dicitur mortuor. **Abrahant;**
 ventis labāt agitabant. **Retro da**
 bat. retro dēbat. **Iuuenis deus.**
 causa est cur nō sustinuerit vltra
 blandiri. **Idcirco emz diuitius su**
 stinerenō poterat: quia iuuenis
 erat. **Perdere blādicias. proce**
 re blanda verba. **Admisso passu.**
 velocibus passibus. **Et canis in**
 vacuo. pulchra similitudie. **deda**
 rat et daphnes fugētis rāpolli
 nis in sequētis velocitatem. **Ca**
 nis gallicus. q; nūc leporar? vul
 go appellatur. **In vacuo aruo. in**
 aruo demesso. **Pedibus. pedum**
 velocitate. **Stringit vestigia. ra**
 dit pedes leporis. **Sic Virgilius**
 Stringentem ripas et amena los
 ca secantem. **Extensio rostro. por**
 recto ore. **Fugacis. fugientis pu**
 elle. **Erinem spersum ceruicibus**
 capillos per collum sperfos. **As**
 flat. flatu et spiritu attingit. **Le**
 te fuge. velocis cursus. **Si flumi**
 nahumen habetis. diuinitatē ac
 succurrendi facultatem. **Qua ni**
 mium placui. **Tellus hifce. Tel**
 lurē rogat: vt se vel abloibeat: vt
 in alias transmutet figurā. **Qua**
 In qua. **Hifce. aperire. vt me ac**
 cipias. alias hifcere significat lo
 qui. **Perde. destrue. Corpora gra**
 uis magnus stupor. **Molla pre**
 cordia. partes cordi prefacentes
 precordia dicuntur. **Tenui libro.**
 cortice et subtili. **Mō pauloante.**
Maris radiabus: lentis immobi
 libus. significat autem pedes in
 radices fuisse conuerfos. **Ora ca**

Liber

si deo vaticinatio

musices sunt et auctor

Estq; patet, p me concordāt carmina neruis:

Certa quidē nostra est, nostra tū vna sagitta

Certior, in vacuoque vulnera pectore fecit.

Inuentū medicina meū est, opifexq; p orbem

Dicor, et herbarū subiecta potentia nobis:

Hec mihi, q nullis amor ē medicabilis verbis, *

Nec piunt dno, q profunt oibus artes.

Plura locuturū timido penēcia cursu

Fugit, cumq; ipso verba impfecta reliquit.

Tūc q; visa decens, nudabāt corpora vēti,

Obuiaq; aduersas vibrabāt flamina vestes,

Et leuis impulsos retro dabat aura capillos,

Aucta fuga forma est, sed em nō sustinet vltra

Perdere blādicias, iuuenis de?, vtq; monebat

Ipsē amor, admissō seq̄tur, vestigia passu:

Ut canis in vacuo leporē cū gallicus aruo

Clidit, et hic p̄dā pedib? petit, ille salutē,

Alter in besuro similis, iamīaq; tenere

Sperat, et extēso stringit vestigia rostro,

Alter in ambiguo ē, an sit comp̄sus, et ipsis

Morsib? eripit, tangētiaq; ora relinqt.

Sic de?, et virgo ē, hic spe celer, illa timore,

Qui tū inseq̄tur p̄ntis adiut? amoris,

Ocior est, requiēq; negat, tergoq; fugacis

Imminet, et cri nē sparsum ceruicib? affiat.

Virib? absumptis, expalluit illa, citēq;

Uicta labore fuge, spectās penēcidas vndas,

Ser pater, inq; opē, si flumina nūnē habetis,

Qua nūmū placui, tell? ait hifce, vel istam,

Quē facit vt ledar, mutando p̄de figuram.

Uix p̄ce finita, torpor grauis occupat artus,

Molla cingūtur tenui p̄cordia libro,

Sine Corpore

Canis gallicus

Daphne cursu lassata.

Daphne in lauru.

Liber

Emonia

Est nemus emonia topographia. Tempe nãq; describit vallem thessalie amenissimam. Emonie thessalie. Emonia em thessalia dicitur ab emone cycloni pelagici filio thessali aut patre. Vocant tempe, tempe ut dicitur. nemus est thessalie quãq; milibus passuum in longitudinem tendens adeo amenus ut amenissima quãq; loca tempe vocatur: ut Scruis scribitur. *Prærupta silua, alta. Per quã penes, p. media tempe labitur.* *Penes flum.* qui claritate cictos thessalie flumines antecedens, iuxta populos nascitur in radice

bus pindi montis iterum ostendit oii pã nemorosa cõuale defluit quã gentis stadys dimidio et spacio nauigabilis. In eo cursu vocatur tempe ut plim tradit quãq; milium longitudinem se latitudine ultra visum bois attollentibus se deextra leuaq; leniter cõueris iugis. in sua luce viridate. Allabitur penes calculo ameni viridi circa ripas gramine. canor. autuz pcutu. *Deiectus graui ebemeti cursu.* *Summisq; aspgine siluis.* In fluit hoc est influere vtr̃ palas siluas aspgine hãidaz nebulaz q̃ ex illi vndis excitatur. *Et sonitu plusq; vicina fatigat.* Mo soluz inqt vicinã s; lãge quoz distates strepitu illi sentit. *hec sũt penetralia, loca domi secretiora in quibus dijs peãtib; sacrificabatur: penetralia dicebãtur.* *Antro, spelũca, de cauib; de lapidib; cautes aut r̃ cores dũr.* *Dabat reddere.* *Ius. n. p̃p̃te reddi dicitur.* *Gratatur gratulatur Penes q; daphne filia in lauz fuit puerfa. an soletur q; filia amissa.* *Popularia flumina yfana ac ex eodez p̃p̃lo.* *Antro libi popularis gratus populo dicitur.* *Populifer sperchi.* p̃p̃los arbores ferẽs Sperchi aut fluius est thessalie qui ex pelio monte ortus in malia cum labitur sinum. *Enipheus fluius est thessalie ex othry monte in apidanum defluis.* *Eridanusq; senex.* Sic q̃dem legitur. sed corrupte ut mihi quidem videtur. Lum enim pro p̃p̃ferit fluios populares thessalicos conuenisse ad penem cuius filia daphne in laurum fuerat conuersa: non video qua rone eridanum gallie cisalpine fluium: qui alio noie dicitur padus. admisceat. Quare apidanus legatur ne ineptus esse. *Quidi; videatur.* Est enim apidanus thessalie fluius quem idcirco poeta senem appellat: q̃s tarde ad modũ fluit. donec enipheum admittat. *Leuissusq; amphifus.* hic quoq; fluius est thessalie leniter fluens. iuxta quem Admeti regis armãta p̃p̃uit apollo. vñ Lucanus libro sexto. *Et flumine puro irrigat Amphifus famulãtis pascua p̃bebi.* *Et eas fluius* est epiri iuxta muros dirachy labens. *Inachus vn; abest.* *Inachus fluius est achæie ab inacho rege dictus. ei; filiam Io cum deprehēdisset iupiter sp̃atiam: cõp̃ressit. at ne id a iuno ne agnosceretur. ipsam mutauit in iuuẽcam.* *Merẽs itaq; inachus p̃pter amissam filiam se domi p̃tinebat.* *Matãq; miserrim; Io luget vt amissaz Io accusatiũ est grece.* *Matã iouis grece declinat vt calipso calipso. quã iouis r̃ calipsonis q̃daz latine malint declinare.* *An sit apud manes.* an sit mortua. Illi enim apud manes esse dicitur q̃ obtere. *Manes aut aie sunt mortuoz q̃ honoris grã deoz vocabuluz additũ est.* *Dij nãq; manes dicitur: vt scribit Apulley de demonio socratis.* *Martian; No capella in nuprijs philologie tradit manes taz bonos esse q̃ truces: in quoz cũ p̃tãtem hẽat pluto: merito suman; vocat quasi manuũ summũ.* *Manes aut dicti sunt vel a mano q̃s bonũ apud p̃sicos significabat.* *An imanis mal; crudelissq; dicitur: vel a manãdo: vt ait Põpet; q̃ eos p̃ oia manare putabat.* *Sz quã nõ inuenit vsq; hoc e quã nullo in loco inuenire p̃or. eã in rex natu ra nõ esse putat.* *vsq; aut r̃ nusq; aduerbia taz in loco q̃ ad locũ significãt.* *vsq; aut in aliquo loco ita sũt: vt fere sp̃ cũ negatõ deponat. in orõne.* *Etq; aio peiora verẽ Mortua. n. eã esse putabat*

Silua, vocant tempe, per quã penes ab imo ^{flum.} Tempe
 Effusus p̃ndoss p̃nuosius voluntur vndis,
 Deiectusq; graui tenues agitantia fumos
 Nubila conuocit, summisq; aspgine siluis
 Influit, r̃ sonitu plusq; vicina fatigat:
 Hec dom; hec sedes, hec sunt penetralia magni
 Amnis, in bis residens facta de cauib; antro;
 Undis iura dabat, nymphisq; colẽtib; vndas,
 Conueniunt illuc popularia flumina primum
 Nescia gratentur, consolentur iue parentem,
 Populifer sperchiũs, r̃ irrequietus enipheus,
 Eridanusq; senex, leuissq; amphifus, et eas,
 Morq; annes alij, qui qua tulit impetus illos,
 In mare deducunt fessas erroribus vndas.
 Inachus vnus abest, imoq; reconditus antro
 Fletibus auget aquas, natãq; miserrimus
 Luget vt amissam, nescit, vita ne fruatur,
 An sit apud manes, sed quam nõ inuenit vsq;.

Spelũca Penes p̃p̃ daphnes.

Inachus luget filia Io amissa

Sperchi
us

Apidan;

Amphifus
Eas
Inachus
Io ic iu
uencam

Manes

vsq; nusq;

Esse putat nusq̄, atq; animo peiora veretur.

^{Jou} Ciderat a patrio redeuntem Jupiter illam

^{Jup} ^{deperit} ^{Jo} Flumine, et o virgo Jone digna, moq; beatum

Nescio quem factura toro, pete, dixerat, umbras

Aut horū aut horū nemoz, r̄mōstranerat, ābas,

Dū calet, r̄meditō sol est altissim⁹ orbe.

Quod si sola times latebras intrare ferarum,

Præside tuta deo/nemorzū secreta subibis,

Nec de phębe deo, sed qui cęlestia magna

Sceptra manu teneo, sed q̄ vaga fulmina mitto,

Ne fuge me, (fugiebat enim) Jam pascua lerne,

Constitaq; arboribus lycea reliquerat arua,

Cum deus inducta latas caligine terras

Occuluit, tenuitq; fugam, rapuitq; pudorem.

Interea, medtos Juno desperit in agros,

Et noctis faciem nebulas fecisse volucres

Sub nitido mirata die, non fluminis illas

Esse, nec humentī sensit tellure remitti,

Atq; suus, consumit vbi sit, circumspicit, vtque

Deprensū totiens bene nosset furta mariti:

Quē, postq̄ cęlo nō repperit, aut ego falloz,

Aut ego, ledoz ait: delapsaq; ab ethere summo

Constitit in terris, nebulasq; recedere iussit.

Coniugis aduentum presenserat, inq; nitentem

Inachidos vultus mutauerat ille iuuenam,

Bos quoq; formosa est, speciem saturnia vacę

Quanq̄ inuita probat, nec non et cuius, et vnde,

Quo ve sit armento, veri quasi nescia/querit.

Jupiter e terra genitam mentitur, vt auctor

Desinat inquiri, petit hanc saturnia munus:

Quid faciat, crudele, suos abdicere amozes,

Non dare suspectū, pudor estq; suadeat illud,

Ciderat a prio. Hic incipit de scribere que ad modum iupiter in iouis amore incidit. A prio sumit. ab inacho achaic fluuio. Quo loco, tu o lecto. ac tuis nuptijs. Locus aut r. p. lector p. sede ponit a tor cis herbis dicit. An atra aspirat r̄ides scribi d̄ quis fere i exēpla rib⁹ cū aspiratiōe scriptū legatur Tor⁹ et emm̄tiores h̄ge pulpa3 vñ Torasa iunēt⁹ a Pertio vocatur. Arg. tertio georgicon. Luxuriantq; toris aiosuz pect⁹ Umbas umbras. et dextras et sinistras. Hoc aut ex poete psona d̄. Expo nit. n. poeta q̄s umbras dixerit iupiter inachi filie petēdas. Dū ca let. donec calor est. Idoratur aut puellā Jupiter vt meridiē estuz fugiat. Latebras feraz: siluas in q̄b⁹ occultatur fere. S; q̄ celestia maq̄. S; quo celi ipiuz h̄eo. h̄ge aut se esse Jonez marimū deoz: quo facit⁹ illi p̄suadeat: vt sibi morē gerere velit. Gaga fulmia. h̄ est nō i rectū s; i obliquū eūtia fulmia. n. i obliquū feritur. Jaz pascua lerne. lerna pal⁹ ē arguo rus: in qua bitant hydra serpens ab hercule interfecta. Licea arua. archadica. Lice⁹ nāq; mos est archadie panī pastoz deo dicat⁹ Occuluit. occultant. Tenuit fugā. cohibuit fugā. illaq; fugiēz retinuit. Rapuitq; pudorez. hoc ē illā stuprauit erubescēdiq; cām eripuit. In tenebris nāq; munus vñquēz pudet veneri indulgere. Desperit. deorsuz asperit. Est bi despiciere contēnerē est. Nebulas volucres. q̄ vt aues volare videntur. Sub nitido die. sereno. Nō flumis illas ēē. Phisici aut nebulas aut a flumis aut a vaporib⁹ terre ḡnari. Et q̄. vt pote q̄. Furta. supra. Bos quoq; formosa est Jo inq̄ vt xgo. erat formosa: sic i iuuecā quoq; x̄sa pulchra videbat. Spēm. pulcritudinem. Probat. laudat. Qui sit xbum subaudiat. Et vñ. venent. Quo ve sit armēto. Armētum id gen⁹ pecoris d̄ vt tradit sext⁹ p̄p̄et⁹ qd̄ ē idoneū ad op⁹ armoz. Quā q̄ varro ab arādo deriuare videatur q̄si aram̄tū: tertia lra d̄tracta Et auctor desinat in q̄ri. Et dñs vacce a iunone nō inuestiget. Ab dicere. abdicare. allicare r̄ ab se a mouere. Non dare suspectū, non

Lorub

Lorus

Lerna

Armētuz

Lupus
deperit
Jo

Splūna
Doro p̄s
d̄p̄p̄os.

Inchid
d̄p̄p̄os

Jo iu
uicem

tradere inq̄ petram vacca Junoni: suspecta res eēt: cogeretq̄ iunonē aliqd̄ mali suspicari. **Quā**
suadeat illi dare. **Hinc**, ab illa iunoni tradēda. **Socae gūisq̄ torq̄**, nā iuno ⁊ soror eēt ⁊ vxor iouis

Pellez

Argus

Pellez q̄ pro aere ponitur qui
leuitare etheri q̄ idē est cū ioue, si
mills eēt subiectus videt. nā ether
aere supior est. **Pellice**, p̄ cubina
nā pellez dī q̄ cū eo viro cui vxor
est se miscet. **Grexi illā pallacavo**
cāt. **Et fuit anxia furti**, hoc est fuit
solicita ne sibi furto auferret.
Aristoide argo, argus aristotis
filius centus habuisse oculos sin-
gitur quoz semper octo ⁊ nona-
ginta vigilabant. bini vero soluz
dormiebant. **Lapiebant quietez**
dormiebant. **Seruabāt**, custodie-
bant, atq̄ in statione manebant,
hoc est vigilabant. **Translatio ē**
a militibus sumpta qui in statio-
ne nūc manere dicuntur cū dilige-
ter excubias agūt. **Spectabat ad**
Jo, accusatiuus est grecus. **Non**
enī pmittit sibi declinare Jo Jo-
nis, vt Dido vidonis. **Quāuis a-**
uersus, quāuis in aliā partē vul-
tū auersus h̄ret. **Luce sunt pasci**,
Tempore inq̄ diei eā pascere p̄-
mittit Argus. **Nocte vero ad p̄-**
sepe eam ligans in stabulis clau-
dit, **Indigno collo**, **Leruei vincu-**
la nō merenti, p̄pter mollicitē at-
q̄ pulchritudinē. **Amara herba**,
ip̄si filie Inachi amara: non vac-
cis q̄bus est suavis. **Incubat ter-**
re, cubat in terra ⁊ iacet. **Gramē**,
herbam ⁊ stramē. **Limosa**, lutosa
acceno infecta. **Tendere**, porri-
gere. **Brachia**, manus iuncta: vt
illum ad misericordiaz cōmoue-
ret. **Et conata queri**, conqueri la-
mētari. **Mugitus edidit ore**, mu-
gire verbū est facticiuz a sono vo-
cis boum deductū. **Edidit emisit**
Inachidas r̄pas, inachidas pa-
tronimicū pro possessiuo positū.
Moua cornua, sibi nouiter nata.
Fugit, fugere conata ē, neq̄ ei se
ip̄sam fugere poterat. **Maiaades**
ignorat, nō agnoscūt sorores. **Ad-**
miratib⁹, patri ⁊ nymphis. **Lam-**
bit, lūgit. **Oret ozare vellet**, **Las-**
sus, infortuna. **Littera p̄ verbis**
loco x̄boz inq̄ littera quā pedi-
bus in puluere vacca effecit: andi-
cauit patri filiā. **Bouis ei pes i ⁊**
o lras expunere videt, quas cuz
vidisset inachus: eā esse filiaz co-
gnouit. **Duxit**, effecit. **Duci aut̄ p̄**
p̄ie dicunt littere cū fiūt. **Ande**
etiā litterarū ductus a fabio ap̄

Hinc dissuadet amor, victus pudor esset amore,
Sed leue, si munus socię generisq̄ toris,
Vacca negaretur, poterat nō vacca videri.
Pellice donata, nō p̄tinus exiit omnem
Diua metū, timuitq̄ Iouem, ⁊ fuit anxia furti,
Donec Aristozide seruandā tradidit Argo. **Io tradit Argo**
custodienda.
Centū lumimbus cinctū caput Argus habebat,
Inde suis vicibus capiebant bina quietem,
Cetera seruabant, atq̄ in statione manebant. **Argo de-**
scribit.
Constituerat quocūq̄ loco spectabat ad Jo,
Ante oculos Iosq̄ uis aduersus habebat,
Luce sunt pasci, cum sol tellure sub alta est,
Claudit, ⁊ indigno circūdat vincula collo,
Fronibus arbozeis ⁊ amara pascitur herba,
Proq̄ toto terre non sp̄ gramen habenti.
Incubat infelix, limosaq̄ flumina potat.
Illa etiā supplex argo cum brachia vellet
Tendere, non habuit q̄ brachia tenderet argo,
Et conata queri mugitus edidit ore,
Pertinuitq̄ sonos, p̄priaq̄ exterrita voce est.
Clenit ⁊ ad patrias, vbi ludere sepe solebat,
Inachidas r̄pas, nouaq̄ vt cōspexit in vnda
Cozma, pertinuit, seseq̄ exterrita fugit,
Naiades ignorat, ignorat ⁊ Inachus ip̄se
Que sit, at illa patrē seq̄tur, sequiturq̄ sorores,
Et patitur tangi, seq̄ admirantibus offert.
Decerptas semoz porreperat Inachus herbas,
Illa manus lambit, patriisq̄ dat oscula palmis.
Nec retine lachrymas, ⁊ si mō verba sup̄sunt,
Oret opem, nomēq̄ suū, casusq̄ loquatur,
Littera p̄ verbis, quā pes in puluere duxit,

pellatur. Indictum triste, significatione mēsa ab effectu: qđ mēroze afficit patrē. grauius nāq; pas-
ter volebat filiā iuuenā fuisse trāsmutatā q̄ si mortua esset. Peregit, effecit. De miserū. Sub
intelligat: quod frequēter in exclamationib; omittitur leuioribus. Pendēs in cornibus r ceruice.
hoc est cornua r ceruicē amplectēs. Iuuece aut magnitudo significat a cuius cornib; r ceruice. In
achus illa amplectēs pēdere videbat. Ingeminat. exclamationē illā o miserū duplicat. Tu ne es

Corporis indicium mutati triste peregit.

Inachus
p̄ filiā
escribit.

De miserū, exclamat p̄ Inachus, inq; gemētis

Cornibus r mūce pendēs ceruice iuuenē,

De miserū ingeminat, tu ne es q̄sita per oēs
Nata mihi terras, tu nō inuenta, reperta es,

Luctus erat leuior, retices, nec mutua nostris

Dicta referē, alto tñ suspīria ducis iugis,

Pectore, quodq; vñ potes, ad mea verba re/
At tibi ego ignar; thalamos r tēdasq; parabam,

Spesq; fuit generi, mihi prima, scda nepotum,

De grege nūc tibi vir, r de grege natus habēdius,

Nec finire licet tantos mihi morte dolores,

Sed nocet esse deū, preclusaq; ianua leti,

Eternū nostros luctus extendit in euum.

Talia dicenti, stellatus sum nouet Argus,

Creptaq; patri, diuersa in pascua natam

Abstrahit, ipse pcul montis sublime cacumen

Occupat, vnde sedēs ptes speculatur in oēs.

Nec superū rector, mala tanta phozonidos vltra

Ferre potest, natūq; vocat, quē lucida ptu

Pleias enīta est, letoq; det imperat argum.

Parua mora est, alas pedibus, vīrgaq; potentē

Somniferā sumpsisse manu, tegimēq; capillis.

Hec vbi disposuit, patria Ioue natus ab arce

Desilit in terras, illic tegimēq; remouit,

Mercurius
p̄ ipa
nozem

ris tpe orientur. Lucida pleias. maia pleiadū splendidissima. Leto det. interficiat. Parua mora
est sumpsisse. figura est poetica. Alas pedib;. hoc est talaria alata q̄ idcirco mercurio attribuūtur
quo planetarū oim sit velocissimus. Argam somniferā. caduceū dicit. de quo et Argilius. Lum
vīrgam capit. hac animas ille euocat orco fallentes. alias sub tristia tartara mittit. Dat somnos
adimitq; r lumina morte resignat. Tegimēq; capillis. petasum r pileum. Ioue natus. mercurius
us Iouis filius ex maia. Obiter autem mercurij quoq; morphosim in pastorem poeta describit.

Inuenio
Reperio

Argi mora
oculorum
trāsmuta-
tio

Pleades

Virgi. de caduceo.

Libet

Et posuit pennas, hoc est deposuit talaria alata. Per densa rura, per inuitas silvas. Dux vehit ad ductas, dum inqt ducit capellas cōgregatas. Tameris vehi ppe, dicunt q̄ gerūtur. Structis aue nīs, tibia quā ex auentis constrinxerat: est aut̄ auena genus frumētī nocūsus q̄ vt sit exponendū: ex culus calamis tibi etiam nūc a rusticis p̄ficiūtur. Goce, sono. Houe artis, tibi nouiter a mercurio inuente. Lustos Junonius argus a iunone custos Jo in vacā cōuerse a pposit. hoc saxo, hoc mō

Et posuit pennas, tñ modo virga retenta est,

Hac agit vt pastor, per densa rura capellas.

Dum vehit adductas, et structis cantat auentis,

Cloce noue captus custos Junonius artis,

Quisquis es, hoc poteris mecum considerare saxo,

Argus ait, neq̄ em̄ peccori fecundior vllō

Herba loco est, aptaq̄ vides pastorib̄ vmbra.

Sedit atlantiades, et euntē multa loquendo

Detinuit sermone diē, iunctisq̄ canendo

Uincere arundinibus seruātia lumina tentat,

Ille tñ pugnat molles euincere somnos,

Et quis sopor est oculor̄ parte receptus,

Parte tñ vigilat, querit q̄ nāq̄ reperta

Sistula nuper erat qua sit rone reperta;

Tum deus, arcadię gelidis in mōtibus, inquit,

Inter hamadryadas celeberrima nonacrinas,

Naias vna fuit nympe, syringa vocabant,

Non semel et satyros eluserat illa sequētes,

Et quoscūq̄ deos vmbrosaq̄ silua, feratq̄

Rus h̄z, ortygiam studiis, ipsamq̄ colebat

Uirginitate deā, ritu quoq̄ cincta dianę:

Falleret, et posset credi latonia, si non

tercos grecos dicebat̄ quis nūc pro quercu ponatur. Naias vna fuit, naiades fluminū ac fontium sunt nympe apo tu nam, hoc est a fluēdo dicte, nymphanū em̄ alie sunt fluminū q̄ naiades vt d̄ xi vocant, alie nemox siluarūq̄ que diades nape, hamadryades, alie montū q̄ orades cognos minantur, nympe syringa vocabāt. Ab illius noie tibia a grecis syrinx appellat. Mō semel et satyros, Sepius inqt et satyros et reliquos siluarū deos eluser. Dianā est imitabat̄ xginitatēq̄ serua re decreuerat. Satyri aut̄ dñ eē siluestres crediti sunt, q̄ h̄mōi a salia in desertis solum presertim ethiope inuentūtur. Et quoscūq̄ deos, Siluanos faunos ac panos ait, hos namq̄ siluarū ac nemox deos antiq̄tas putabar. Ortygię deā, hoc est Dyana. Ortygia nāq̄ insula est q̄ alio noie de los frequētius vocat sic dicta: vt ait Solin⁹ q̄ in ea primuz sunt vife coturnices q̄a greci ortygas vocant. Et usq̄ nois insula est in mari siculo. Ritu Diane, more Diane. Latonia, diana latone filia Sic quoq̄ fallebat, quis inquit syrinx cornū habebat arcum: diana tamen esse videbatur adeo illi similis erat. Pan videt hanc, pan deus est pastor et nemox. Pinnu acuta, corona ex pinu cōtes

Arcadia
Syringa
in fistulas

Monacris
Hamadryades

Naias

Ortygia

Argus
ad mer-
curiu.

Mercurius
de syringa
nympha.

eta. pinus em pan deo dicata fertur. unde etiam ea coronatur. **Lotis cede.** cupiditati obsequere. **Tibi nubere** volentis. te vxorem ducere cupientis. nubere enim viris mulieres dicuntur. **Restabat plura referre.** hoc est restabant plura que a mercurio referretur de syringe: eaq; describit omni dius. Sed cum videret mercurius argum somno oppressum: statim voce cohibuit: ipsumq; interfecit. **Et precibus.** describit ea que mercurio narranda de syringe restabant. **Per auia.** per loca in-

^{Syringe} ^{Diana}
Cozeus huic arcus, si non foret aureus illi,
^{videtur} ^{Syringe}
Sic quoq; fallebat. redeuntem colle liceo
^{pan}
Pan videt hanc, pinusq; caput pinctus acuta/
^{pan}
Talia verba refert, tibi nubere nympham volentis

uia. **Ladonis ad amnem.** Ladon fluuius est Archadie leniter fluens. **Liquidas sorores** naiadas. **Calamos palustres.** canas in paludibus nasceres. **Dumq; ibi suspirat.** ibi in calamo suspirat syringa. **Hoc mihi consilium.** volo inquit pan hoc consilium mihi tecum esse commune. **Et em tu in arundine** queris, ita ego hac eadem arundine meos solabor ardores. **Disparibus.** in equalibus. **Compagine.** confunctione. **Compago aut compages** in eadem dicitur significatio **Nomen puelle.** Greci namq; tybis am syringa vocant. **Succubuisse victos fuisse.** **Languida lumina.** oculos somno occupatos. **Medicata virga.** caduceus est piphrastris **Falcato ense.** in falcis modum recuruo gladio. **Mutantem caput** concutientem: ut dormitantes faciunt

Ladon

^{Argo sopit} ^{Lotis} ^{refert} ^{plura} ^{referre} ^{argum} ^{somno} ^{oppressum} ^{statim} ^{voce} ^{cohibuit} ^{ipsumq;} ^{interfecit}
Et precibus spretis/fugisse per auia nympham,
^{portu}
Donec harenosi placidi ladonis ad amnem
^{tybis}
Clenerat, hic illam, cursus impeditentibus undis,
^{tybis} ^{naidas}
Ut se mutarent, liquidas orasse sorores:

Qua collo est confine caput qua caput coniungit cum collo. **In tot lumina.** per tot oculos. **lumen namq; et oculi et lucem** significat. **Decurpar.** opprimere. **Una** enim omnes extitit sunt. **Excipit.** ex capite argi caput. **Excipere autem modo** suscipere cadentia significat et vba dictata cum scribuntur. modo excudere et ab alijs separare. **Ans** exceptiones a pud iuriconultos et oratores dicitur exclusiones quibus id excludit quod in intentione ab actore est deductum. **Interdum excipere est** insidijs aliquid capere. **Argi.** Excipit incantum. **Excipule** derivatur: quibus pisces capiunt. **Saturnia.** Juno saturni filia. est enim antonomasia. **Appellatio namq; pro noie posita est.** **Collocat.** apponit. **Sue volucris pennis.** piphrastris est pauonis. **Itaq; pauones** sub tutela Junonis esse dicitur. **Stellantibus.** more stellarum fulgentibus. **Protinus** erat sic. **inslamata est ira.** nam in Jo vacca indignata est Juno: cuius ea argus fuerat interfectus. **Quare illi furor** immisit. quo per totum terrarum orbem acta est. **Cum autem ad Nilum** puenisset: miseratioe Jouis prece nam recuperavit figuram: dea q; est

Excipere

Excipule

^{Syringa} ^{istula}
Panaq; cum prensam sibi iam syringa putaret,
^{pan}
Corpe pro nymphae, calamos tenuisse palustres,
^{pan}
Dumq; ibi suspirat, motos in arundine ventos
^{pan}
Effectisse sonum tenuem, simileq; querenti,
^{pan}
Arte noua vocisq; deum dulcedine captum,
Hoc mihi consilium tecum, dixisse, manebit:
Atq; ita disparibus calamis compagine cere
Inter se iunctis, nomen tenuisse puelle.

Talia dicturus, vidit cylemius omnes
Succubuisse oculos, ad opertaq; lumina somno.
Supprimunt exemplo voce, firmatq; soporem,
Languida pmulcens medicata lumina virga,
Nec mora, falcato mutantem vulnerat ense,
Qua collo est confine caput, saxoq; cruentum
Deiicit, et macula praeupta sanguine rupem,
Arge iaces, quodq; in tot lumina lumen habebas
Extinctum est, centumq; oculos nox occupat vna.

^{omnes} ^{pauonis} ^{Juno}
Excipit hos, volucrisq; sue saturnia pennis
^{Juno}
Collocat, et gemmis caudam stellantibus implet.
Protinus exarsit, nec tempora distulit ire;

Qua collo est confine caput qua caput coniungit cum collo. **In tot lumina.** per tot oculos. **lumen namq; et oculi et lucem** significat. **Decurpar.** opprimere. **Una** enim omnes extitit sunt. **Excipit.** ex capite argi caput. **Excipere autem modo** suscipere cadentia significat et vba dictata cum scribuntur. modo excudere et ab alijs separare. **Ans** exceptiones a pud iuriconultos et oratores dicitur exclusiones quibus id excludit quod in intentione ab actore est deductum. **Interdum excipere est** insidijs aliquid capere. **Argi.** Excipit incantum. **Excipule** derivatur: quibus pisces capiunt. **Saturnia.** Juno saturni filia. est enim antonomasia. **Appellatio namq; pro noie posita est.** **Collocat.** apponit. **Sue volucris pennis.** piphrastris est pauonis. **Itaq; pauones** sub tutela Junonis esse dicitur. **Stellantibus.** more stellarum fulgentibus. **Protinus** erat sic. **inslamata est ira.** nam in Jo vacca indignata est Juno: cuius ea argus fuerat interfectus. **Quare illi furor** immisit. quo per totum terrarum orbem acta est. **Cum autem ad Nilum** puenisset: miseratioe Jouis prece nam recuperavit figuram: dea q; est

est,
as.
entis,
fatio,
Argus
ad m...
ruca.
portu
Syringa
istula
Mozab
argi
Argi
oculi
cauda
pauonis

secta. Isis fuit appellata. Nec tpa distulit ire. hoc est nec vindictā in aliud distulit tps. Horriferas
 erynium horrendam furiam. Erynnes enī furie dicūtur infernales. Pellicis argolice. Jos Inachī
 argūtorū suūq; filie. Ab argos nāq; clarissima vrbe peloponnesi cuius rex fuit Inachus argolicus
 declinatur. Stimulos cecos. furores occultos. Condidit. abscondit. Profugam. pcul fugatam. Re
 stabas nile. apostrophe ad niluz. qui fluuus est egypti a nilo rege notatus vt Diodor⁹ ait. Quē si
 mul ac tetigit. ad quem postq; p
 uenit Luctifono mugitu luctū so
 nāte ⁊ re ferente. Et stigas iubet
 hoc audire paludes. hoc est p pa
 ludes stigem iurauit: cui⁹ numen
 dñ fallere nō audebāt. vt Aūgil.
 scribit. Et lenita dea ē. postq; In
 no fuit mitigata. Stig qd ate iur
 it. hoc est hūane restituitur figu
 re. Fugitū celeriter cadūt. Sete.
 pili duriores. Decrescūt. dimini
 untur. Sit luminis arctior orbis.
 hoc est oculorū orbes strictiores fi
 unt. Contrahitur rict⁹. os dimini
 tur. Redeunt humerorū manusq;
 hoc est armi ī hūeros pedesq; an
 teriores in manus uerti fuerūt.
 Qui nāq; in alijs aialib⁹ armi in
 hōie humeri vocātur. Angula di
 lapsa. diuisa. In quos vngues. in
 ter vngue ⁊ vngulaz diā signat.
 Angula nāq; est aut solida: vt es
 quorū. aut bifida: vt boum. Un
 gues xō sunt multifidi: vt boim
 ⁊ leonū neq; enim xgines boim
 sunt tñ: vt impiti putāt. s; aliorū
 quorū aialiu. De boue nil super
 de figura bouis nil restat. Nūm
 phe. Jo nimpha Inachi filia. Est
 enī notandi casus nimphe: eoq;
 sine diptōgo est scribēdum. Et
 timidei xba intermissa retentat.
 hoc est cū timore itex loq; conat.
 Cerba intermissa xba diu omīssa
 nam intermittere est ad tempus
 omitttere atq; deponere. Reten
 tar. itex tentat expitūq; an loq;
 possit. Nūc dea nūc inq; Jo pro
 dea Iside colitur ab egyptiis line
 as vestes gestantib⁹. Isidis nāq;
 sacerdotes lineis vestibus vrebā
 tur. Isidem xō egypti: vt tradit
 Diodor⁹ lunā esse putāt: vt osiri
 dem soles iterptariq; antiquam
 sumpro noie ab eternorū antiquo
 illorū ortu addūt illi cornua ppter
 aspectū. sic enim vī quo tpe pri
 mis dieb⁹ apparet tuz q; bos illi
 ab egyptiis sacrificatur. Quidaz
 autem Isidem Iouis egypti regis filiam fuisse: eandēq; cum cerere esse: que ab osiride fratre vroz
 accepta multa cōtulerit ad vsum vite humane. Prima enim triticum ab ordeū que prius incogni
 ta hominibus casu inter ceteras herbas oriebātur inuenisse fertur. Leges quoq; Isidem statuisse
 ferunt. quibus iusticia eque oibus seruaretur vi atq; iniuria timore pene sublati. Hac de causa
 pisci greci Isidem legiferam appellarūt tanq; primam legum inuētricem. Osiride autem mari
 to interfecto iurasse dicitur Isis se nulli alij nupturam. ac iusto deinceps imperio regnasse bene

Jo i pisti nam figuram

Arms humeris

Angula vngues

Jo in deā Isidem

Jo a Juno furia agi

Lupis p lo itred apud Junonez

Jo vna in huanaz forma

Epaphi Phae tonis tentio

scissos in ppos ole alios reges supasse: r post obitu deoz honores psecutaz. r in Vulcani templo apud mephis sepulta fuisse. Asserit aut egypti: id qd fere poete oes testant. Fide plurima inuenisse ad morbos medicameta: medicosqz arti multuz ptulisse. ac indeoz quozqz numeru relata gau dere hoim cultu inqz eoz valitudine pcpue xfar: qn etiā in somnis palā us optulari: quos cens fuerit dignos. Et q illi monitis obteperet: pter opinione curari etiā quoz medici salute despe rarint. Anu quozqz aut alia qua piā corpis pre dbiles illi deo men implorates i pstinā restitui valitudine. Signa xoz horu ee di cur: nō grecas sabellas: s3 opa p totū nāqz terrarū orbē fide colī ppter manifestas illi morboruz curationes. Nec r mltro plura de fide Diodorus. Leterū Quidi. grecoz signēta secta. Hinc epa phus. Epaphi ac phaetontis tur gia idcirco describit poeta: vt cō modius: r librū scdm cū primo: r mutationē soroz phaetontis ip: sus in ppos cū supiore trāffors matione cōnectat. Epaph⁹ enim iouis. r Jovis fili⁹ in altercatione phaetontē nō ee apollinis filiu dicit: qz pumelia phaeton indi gnat. Clymenē matrē rogauit vt sibi verum ostenderet genitoz. illa apollinem esse asseuerauit. vtz se ad apollinis regiam con ferret: ac ab ipō sciscitaretur: hor tata est. Eo cum venisset phaet on accepit se apollinis filiu ee: a quo hortat⁹ vt qcquid vellet pes teret: se enim nubil negaturū: impe trauit a pte: vt solis currū vnum diē regeret cū xoz nō terras mō: s3 celū quozqz imperit⁹ equos so lis gubernandi cōbureret iouis ful mine in padū fluuū pcpitat⁹ est hui⁹ xoz sorozes cū finē lachry mis nō imponderet: deoz miseras tōe i ppos ar bore: earūqz lachry me in electrū cōuerse ferūt. Hic

Templa tenet fuit hic animis equalis r annis /
Sole satus phaeton, quē quondā magna loqntez,
Nec sibi cedentē pheboqz parente superbum,
Non tulit in achides, matricqz, ait, oīa demens
Credis, r es tumidus genitoris imagine falsi.

Erubuit phaeton, iramqz pudore repressit,
Et tulit ad clymenē epaphi conuicia matrem.

Quozqz magis dolens, genitrix, ait, en ego liber,
Ille feror tacui, pudet hec opprobria nobis
Et dici potuisse, r nō potuisse refelli:

At tu, si modo sum celesti stirpe creatus,
Ede notant tanti generis, meqz aslere celo:

Dixit, r implicuit materno brachia collo,
Perqz suū, meropisqz caput, r edasqz sorozum
Traderet, orauit, veri sibi signa parentis.

Ambiguū est, clymene pibus phaetontis, an ira,
Nota magis dicti sibi criminis, vtrazqz celo
Brachia porrexit, spectasqz ad lumina solis,
Per tubar hoc, inqt, radijs insigne coruscis

epaph⁹. ex. h inqt epaph⁹ iouis fili⁹ ee credid. qz Jo mater est ab egyptus tanqz dea colebat. Phae ton/apollinis r clymenes nympha fuisse fili⁹ dr. est aut nomen trisyllabū nō bisyllabū: vt qdaz pu tant papietes cū ac diptōdo ee scribendū. Nō tulit inachides epaph⁹ inachi nepos. Et tulit ad clymenē matrē. clymene nympha fuisse fert Oceani r thetyos filia: ex q apollo sustulit phaetontē. En ego liber ille feror indignat phaeton: qz cū alias r liber r feror in ridendo ee psuerit: nihil tunc epaphi conuicij ruderit. en pticula est indignanti pzia. Refelli. pntari. Ede notant. ofide si gnū. Meqz aslere celo. h est me tua defensione celo ascribe. me defende ac psta deū ee. Et implicuit inieat. Meropisqz caput. p vitā meropis viri. nā clymene post phaetontē ex apolline susceptū me ropi nuplit meropes sane hoies ab Homero dicunt a vocuz diuersitate. merito nāqz diuido. opso pos vox dr. meropes etiā sunt aues apib⁹ infeste. vñ etiā apiastre vocant qz apes comedat. Arg. in geoz. meropes alieqz volucres. Zedasqz soroz. nuptias suarū soroz quas matri cure esse scies bar. Dicit criminis. obieci criminis. Per tubar hoc. p hūc solis splēdoz. nam tubar pprie signifi car luciferū stellā qz tubas lucis effundat. Argi. It portis tubare exorto delecta inuētus. a lucife ro aut ois splēdoz tubar appellat. Insigne. ornarū clarū. vñ insignia dicuntur signa r ornamenta virtute a depta. Radijs coruscis. fulgētib⁹. micarib⁹ radius aut nō solū fulgor micans dr: s3 vtrga quozqz qua geometre lineas designat. Arg. Descripsit radijs rotū qui gētibus orbē. est etiā instru mentū extorū. Arg. E recessu mansū radij. est r instrumētū quo mēsure equant qd etiā hostozū diaē. Plaut⁹. ou deeqz oēs tantā nobis leticiā tot gaudia sine radio cumuletis. est etiā radi⁹ olē

Phaeton⁹
Epaphis
certamen

Clymene

Meropa

Radius

Sol

ne genus oblonge de qua Virg. Nec pingues vnā in facie nascunt oliue. Orades et radij et amara pausia bacca: rote quoque radios hęc dicunt. Quos nos auditque videtque hoc ex sua Homeri dictū esse videt. naz. (vt scribit Plinius) Sol fert mediū planetarū amplissima magnitudine ac p̄tate: nec pot̄ modo terrarūque: sed siderū etiā ipsoꝝ celsus rector. Hęc mūdi eē tortus aim ac plani men- tem. hęc p̄ncipale nature regimen ac numen credere decet opera ei estūmātes. hic lucem rebꝝ mis-

^{o Epaphē} Nate tibi iuro, quod nos auditque videtque,
^{iubar} Hoc te quem spectas, hoc te qui tēperat orbem/
^{Apollinē} Sole satum, si ficta loquor, neget ipse videndum
 Semibi, sitque oculis lux ista nouissima nostris,
 Nec longꝝ patrios labor est tibi nosse penates,
 Unde oritur terre domus ē cōtermina nostre,
 Si mō fert animus, gradere, et scitabere ab ipso.

^{exile} Emicat ex templo letus post talia matris
 Dicta suephaeton, et concipit etbera mente,
 Ethiopasque suos, positosque sub ignibus Indos
 Sideris transit, patriosque adit impiger ortus.

¶ Ouidij Naso. metamor. p̄bo. liber secundus.

Regia solis erat, sub limibꝝ alta co-
 lumnis,
 Clara micante auro, si amasque im-
 tante pyropo,
 Lutus ebur nitidum fastigia summa tegebat,
 Argenti bifores radiabant lumine valus,

Aediu solis descriptio

Deit { falsum
 vanum
 fictu

liqua sidera occultat. hic vices tē-
 porū annūꝝ sp̄ renascentē ex usu
 nature tēperat. hic celi tristitiam
 discutit: at etiā nubila hūani ani-
 mi serenat. hic suū lumen ceteri
 quoque sideribꝝ fenerat. p̄clarꝝ, ext-
 mius. oīa intuens. oīa etiā exau-
 diens: vt principi litterarum Ho-
 mero placuisse i vno eouideo. Tē-
 perat. regit ac gubernat. nā solis
 calore oīa tempant. Si ficta lo-
 quor. hoc est si mentior et falsa vi-
 co. oē em̄ fictū falsum est. fictū est
 em̄ qd nō est factū: sed fieri potuit
 falsum aut vanū et fictū differunt
 vt scribit Donatꝝ. nam falsus est
 fictū mendaciū sile xirari. Vanū
 nec possibile nec verisile. fictū to-
 tū sine xorsed verisile. falsum lo-
 qui mēdacis ē. fictū callidi. vanū
 stulti. falsum loq̄ culpe est. fictus
 virtutis. vanū recordie falsis de-
 cipimur. fictis delectamur. vana
 p̄tensimus. Neget ipse vidēdus
 se mihi. subtrahat se mihi aspici-
 endū. or̄tat aut̄ clymene vt mori
 atur si mēt̄ur phætoni. Sitque
 lux ista nouissima. hoc lumen so-
 lis vltimū sit mihi. Nec longꝝ pa-
 trios. nec lōgo inquit tibi labore
 opus est: vt cognoscas et videas
 patris tui domū. Nōsse. cognoscē-
 di. est em̄ p̄structio greca. nā gre-
 ci infinitiuis p̄ gerūdijs vtūtur.
 Patrios penates. patri tui edes
 Cōtermina. p̄tūis. Nōstre terre.
 ethiopic. Ethiopia nāq̄ indleuē
 de sol oriri videtur: finitima est. Si modo fert animus hoc est si mō ad hoc te inclinet animus: vt
 eas ad patris edes videndas. Et scitabere. inuestigabis. scitari nāq̄ est rogare vt sciamus. Emi-
 cat. exiit. Et concipit etbera mente. hoc est oīa magna sibi promittit. nam etberz quoque se pertrās-
 sire posse sperabat. Ethiopasque suos equibus phæton erat vnus. ethiopes iūt ab ethiope vulca-
 ni filio qui ethiopiam a noīe suo appellauit vt in sexto narrat Plinius: suere cognominati. Sub
 ignibus sideris. sub feruoribus solis. andi x̄o populi sunt orientis: ab indo fluuio cognominati.

Ethiopes
 Indi

Et sic est finis primi libri.

¶ Raphaelis regij in scdm metamorphoseos Ouidij librum enarrationes.

Regie so-
 lis descri-
 ptio
 Basilica

Regia solis erat. Secundū libꝝ auspiciatur Ouidius a descriptiōe edium solis ad
 quas peruenit phæton a clymene matre exhortatus: vt ipsum rogaret apollinē
 an sibi pater esset. concipit igitur huius libri initium cum prioris sine connectit. vi-
 detur autem Ouidius regiam solis describere ad imitationē palacij romani vel ca-
 pitoli. nam magnificentissimū quodq̄ in hac descriptiōe edificij mente concepit
 Regia domus regis que basilica cepta est. dici. Clara lucida illustris. Micante. splē-